

Izhaja enkrat v mesecu.

Velja 4 gold. 30 krajc. na leto.

Štev. 11. V Celovcu 15. novembra 1872. XXI. tečaj.

Posvečenje

dveh stranskih oltarjev pri Devici Mariji v Polji.

(Zadnje nedeljo p. B. 1869 gov. J. A.)

Oltar našega serca.

(Konec.)

4. Pred vsakim oltarjem je navadno tudi svetilnica, pred velikim oltarjem pa mora biti in tudi zmeraj goreti, ker je tam v tabernakeljnu sam Jezus pričujoč. Tudi v oltarji našega serca Jezus prebivati hoče, toraj tudi tam zmeraj luč svetiti mora. Luč pa, ki sveti v naših srcih, je luč milosti Božje. Dokler ta gori, ostane Jezus pri nas, kakor hitro pa ugasne, nas Jezus zapusti. Poglejmo danes v svoje serce, ali gori tam še milost Božja ali ne? morebiti le še malo berli, ali pa je že celo ugasnila. Kaj je storiti? Če v svetilnici olja ni, mora se priliti, da ne ugasne; tako je tudi treba v naše serca večkrat olja milosti božje priliti, da nam tista potrebna luč ne ugasne, ki nas edino vodi v večno življenje. To se pa zgodi, če večkrat vredno svete zakramente prejemamo. Gorje pa, ko bi nam ta luč ugasnila in bi nas Gospod o takem času poklical, ko bi nam milost njegova ne svetila! Godilo bi se nam, kakor peterim nespametnim devicam, ki so še le na zadnje olja hitele kupovat, pa so potem prepozno na nebeške vrata prišle in jih nebeški ženin več poznati ni hotel.

5. Razun velike podobe vidimo na oltarjih tudi druge podobe, podobo raznih angeljev in svetnikov, ki oltar obdajajo. — Tako naj bo tudi na oltarju našega serca. Naj kraljuje v njem pred vsem patrona naše cerkve, naša ljuba mati Marija; naj stanujejo v njem angelji Božji, posebno naš angelj varh; naj ima še poseben prostor na tem oltarju naš patron, potem tudi svetniki,

kterih podobe na oltarjih vidimo, in katerih zglede so nam danes pred oči postavili naš preč. g. dekan in korar.

6. Na nobenem oltarju tudi ne sme manjkati podoba sv. križa. Ravno tako naj tudi ta podoba stoji v našem sercu, da se vedno spominjamo, kako drago je naša duša odkupljena in kako skerbno se nam je greha varovati, in pa, da le po križevem potu, to je, po zatajevanji samega sebe in voljnem poterpljenji vsakdajnjih težav smemo upati, da večno življenje dosežemo.

Tako smo tedaj pogledali danes oltar svojega serca. Večkrat stopimo v to svetišče in darujmo Bogu čist in dopadljiv dar prave pobožnosti. Kakor je nekdanj duhoven stare zaveze dvakrat na dan zjutraj in zvečer Bogu kadilo v tempeljnu zažigal, tako naj tudi vsak kristijan gre zjutraj in zvečer k oltarju svojega serca, naj tam Bogu zroči sebe in vse svoje moči, naj se pa tudi priporoča svetnikom svojega oltarja, materi Božji, angelju varhu in svojim patronom.

Sklep.

Preljubi poslušalci v Kristusu! Če se ogledamo po naši cerkvi, kako je vendar veselo, ko vidimo vse tako čedno, vidimo posebno lepa nova dva oltarja. Koliko lepši je zdaj, kot popred, ko sta stara še stala. Koliko bolj očitno in priljudno je zdaj, s koliko večim veseljem stopimo zdaj v tako olepšano cerkev!

Poglejmo pa zdaj tudi v naše serce, pogledjmo, kakošen je tam oltar. Oh morebiti se v marsikterem namest Bogu, kakšnemu maliku daruje in kadilo zažiga? Morebiti tam namest Boga hudič kraljuje? Morebiti je sprelepa podoba Božja vsa umazana in oprasena z neštevilnimi grehi? morebiti so stebri trohnjeni, sveče polomljene? morebiti luč milosti Božje več ne sveti? morebiti je sv. križ prebernjen in pozabljen?

Kaj nam je tedaj storiti? Ali hočemo to gerdobo gledati v svojem sercu, ko v cerkvi vse novo in lepo vidimo? Kratko malo ne! Tudi oltar našega serca mora biti popravljen, ponovljen! Kako pa bo to mogoče? Ljubi moj, brez denarja se to naredi. Če imaš le dobro voljo, pa bo šlo! Če prashaš za mojstra in podobarja, ki bi mogel tvoj razderti oltar zopet postaviti in ponoviti, glej tukaj je od Boga zato postavljen duhoven, (glej tukaj je štola); pokaži se mu v spovednici, približaj se presv. Rešnjemu Telesu. Z Božjo pomočjo bo oltar tvojega serca zopet nov in vesel boš zopet ti in dopadljiv boš zopet Bogu, ki le v čistem sercu rad prebiva.

Nikar tedaj ne odlašajmo, ljubi moji, tega imenitnega dela. Naj velja, kar hoče, oltar našega serca mora biti nov. In zdaj je ravno čas za zato. Danes teden je prva adventna nedelja. Nikar tedaj ne vterdujte svojih serc, ko zaslišite glas, kterege nam cerkev adventni čas naproti kliče: „Zdaj so dnevi zveličanja, glej,

zdaj je prijetni čas!“ Recimo s prerokom: „Čisto serce vstvari v meni, o Bog, in pravega duha ponovi v mojem oserčju!“ Vzemimo si k sercu nauk sv. Pavla, ki nas uči, rekoč: „Verzimo od sebe dela teme, slecimo starega človeka, in oblecimo novega, ki je vstvarjen po Jezusu Kristusu, Gospodu našem.“ Amen.

Pridiga za II. nedeljo po svetih treh kraljih.

(Nekaj za samske in nekaj za zakonske; gov. J. Š.)

„Bila je ženitnina v Kani Galilejski.“
Jan. 2, 1.

V v o d.

Danešnje sveto evangelije govori od ženitnine, ki je bila v Kani Galilejski, pri kateri se je znašla tudi mati Jezusova. Bil je pa tudi Jezus povabljen in njegovi učenci na ženitnino, in je tam storil svoj prvi čudež; vodo je spremenil v vino, ki jim je bilo že pošlo. — Ženin in nevesta na tej ženitnini sta bila gotovo jako pridna in pobožna človeka, ker sta na ženitnino vabila tudi Jezusa in njegovo mater in njegove učence, in ker je Jezus tudi res prišel na ženitnino, in iz ljubezni do njih storil svoj prvi čudež. Bog daj, da bi tudi še zdaj vsi mladi ljudje, ki mislijo stopiti v zakonski stan, povabili na ženitnino usmiljenega Jezusa, povabili ga s tim, da se lepo zadržijo, da se prav na sveti zakon pripravljajo in goreče molijo, potem gotovo ne bi šteli toliko nesrečnih zakonov, in marsikteri zakonski ljudje bi v svojem stanu živeli vse zadovoljniji, in umerli enkrat vse srečniši! To me je primoralo, da govorim danes od zakonskega stanu, in da povzamem najimenitniše nauke od te reči, ki bi se dala lahko razlagati prav na dolgo in široko. Povedal vam bom tedaj, kako se imajo zastran zakonskega stanu zadržati:

1. Tisti, ki si še niso izvolili gotovega stanu.
2. Tisti, ki so se že namenili v zakonski stan.
3. Tisti, ki že res živé v zakonskem stanu.

Glejte! imenitne in prelepe nauke imam danes za vas vse; zatorej zvesto poslušajte me, ki govorim v presladkem imenu Jezusovem!

Razlaga.

1. Kdor še ni sklenil, stopiti v zakonski stan, naj:

a) samskega stanu nikar premalo ne obrajta ali celó zaničuje. Če bi premalo obrajtal samski stan, bi mu le lahko presedal in zopern postal; po takem potu pa bi zašel v tiste skušnjave, v ktere pridejo dandanešnji marsikteri poželjivi in lahko-mišljeni ljudje, ki samskega stanu nimajo v česti in ga iščejo spre-meniti poprej, ko morejo, če tudi z najostudnišimi pripomočki. Ve-likoveč, če te tri stanove, deviškega, zakonskega in vdovskega, primerjamo enega k drugemu in jih pri luči svete vere premišlju-jemo, koliko da veljajo pred Bogom, našli bomo, da je samski in deviški stan najzlahtnejši in najjemenitnejši. Sv. Frančišek Salezijan pravi: „Deviški stan ima stoterni blagoslov, vdovski stan šestdese-ternega, in zakonski stan trideseternega.“ Od devištvá, vedno sam-skega in deviškega stanu, kterege je Kristus posvetil s svojim last-nim zgledom, pové tudi sam: „Te besede ne zapopadejo vsi, ampak le tisti, kterim je dano od zgoraj.“ In sv. Pavl piše: „Kdor se oženi, storí prav; kdor pa se ne oženi, storí še boljši.“ Od vdove govori sv. Pavl: „Srečniša je, če tako (sama) ostane, na moj svét; menim pa, da sem tudi jaz prejel svetega Duha.“ — Akoravno pa je po nauku Jezusovem in Pavlovem samski in vdovski stan boljši, vendar-le pri vsem tem se

b) z a k o n s k i s t a n n e s m e z a n i č e v a t i. Bog sam je postavil zakonski stan že v paradížu; Jezus, Sin božji, ga je povzdignil med svete zakramente, in sv. Pavel piše o njem: „Zakon je velik zakrament v Kristusu in njegovi cerkvi.“ Zakonska zveza je podoba nerazvezljivega zedinjenja Jezusa ž njegovo nevesto, keršćansko cerkvijo. Če je tudi samski in vdovski stan boljši in po-polnejši od zakonskega, vendar-le zavoljo tega vsi samski ljudje niso poklicani k vedno deviškemu, in vsi vdovci in vdove k vedno vdovskemu stanu. Svet potrebuje zakonskega stanu, da se ohranja človeški rod, cerkev potrebuje zakonskega stanu, da si dobiva vedno novih udov za božje kraljestvo tu in tam. Včasih so okoljšćine celo take, da je po božjih premodrih namenih bolj svetovati za-konski kot samski stan. Kdor ima postavim prehude skušnjave, v kterih večidel obleži in pade; ali kdor ima veliko gospodarstvo, in bi ga težko in slabo oskerboval brez pridne gospodinje, temu bolj kaže, se oženiti kot pa ostati v samskem stanu. — Iz tega pa, da se ne sme zaničevati ne zakonski, ne samski stan, in da je po-klican ta v tega, uni v unega, izhaja se, da tisti, ki se še za no-benega ni odločil, preden si izbere tega ali unega, mora:

c) dobro prevdarjati, in si stan skerbno vo-liti. Prosimi mora Boga, da mu da razsvitljenje; Jezusa in Ma-rijo mora k temu povabiti; posvetovati se s stariši, svojim spoved-nikom in drugimi zastopniki in pobožnimi ljudmi; pregledati mora

svoje dušne in telesne lastnosti, svoje zmožnosti, svoje premoženje, svoje nagnjenja in vse okoljščine, v ktere ga je postavila božja previdnost, da si na to zamore iz vsega tega posneti pametni in zveličanski sklep, ali je poklican od previdnosti božje v ta ali uni, v vedno samski ali v zakonski stan. Pri tej volitvi, ki sega večidel v časno in večno srečo, pa se mora skerbno varovati, da se ne dela kaj brez pomislika ali iz hudega namena. To naj si zapomnijo tisti, ki si niso še zvolili stanu. Kako pa naj se zaderže tisti, ki so že sklenili, stopiti v zakonski stan?

2. Kdor je že sklenil, stopiti v zakonski stan, naj si svojega prihodnjega družeta zvoli razumno, naj ga snubi spodobno, vzame pobožno.

a) Zvoli naj si razumno svojega zakonskega družeta. Ne vzame si ga za kako leto na poskušnjo, temveč sklene ž njim zvezo, ki je nerazvezljiva, naredí volitev, ki se ne da več spremeniti, ampak ostane tako dolgo, dokler ju smert ne loči. — Pri tako imenitni volitvi naj človek vsaj nikar ne ravna po strasti in presojah, naj se vsaj nikar ne prenegli. Sme se sicer gledati tudi na lastno nagnjenje, premoženje in telesne prednosti prihodnjega zakonskega družeta, toda pred vsem drugim in le edino na to gledati, je zmerom nevarna reč. Nagnjenje samo je slepo, in človek, ki se da voditi le samo nagnjenju, zapazi pomanjkljivost in pomote večidel še le potem, ko je že prepozno in je zveza že storjena. Denar in premoženje tudi samo ne dela človeka že srečnega. Telesne prednosti same tudi še ne vterdijo stanovitne zadovoljnosti in sreče. Telesna lepota je minljiva, bolezen jo utegne naglo razdjati, leta jo zmerom bolj spodjedajo. Ne pravim, da bi se ne smelo kar nič gledati na nagnjenje, premoženje in telesne prednosti, toda pred vsem drugim in najbolj je gledati na dušne lastnosti, ki imajo daljši obstanek in delajo človeka vse bolj srečnega. Gledati je na to, ali je prihodni družje pobožen, delaven, sramožljiv, krotek, ponižen, pohleven, ter tak, da se sme po pameti zanašati, da bo zamogel človek živeti ž njim kerščansko in zadovoljno, voljno prenašati različne težave zakonskega stanu, prav izrejati otroke, ktere bi jima utegnil Bog dati, in doseči nekdanje večno zveličanje. Razumno si mora tedaj voliti človek svojega družeta.

b) Voliti pa tudi spodobno. Nekteri mladi ljudje menijo, da jim je kaj več dopuščenega, kader so si že obljubljeni, pa se hudo motijo. Kdor se dotakne kake tuje reči, tujega blaga, dokler ni še po kupčiji ali drugem poštenem potu postala njegova lastina, ta se pregreši zoper sedmo božjo zapoved in je tat; in kdor s persono, s ktero še ni bil poročen, določena kaj napčnega, pregreši se zoper šesto zapoved božjo in je prešestnik, nečistnik. Dokler se nahaja človek v samskem stanu, je zavezan popolnoma deviško in čisto živeti in v ozir tega celó ženin in nevesta pred poroko nimata nobene večje pravice do eden drugega, kot kdo drugi; zatoraj

tudi sv. cerkev zapoveduje, da ženin in nevesta pred poroko ne smeta stanovati pod eno streho. — Zatoraj morajo se mladi ljudje, ki mislijo kdaj stopiti v zakonski stan, varovati prevelike prijaznosti, varovati vsake prederznosti, varovati samske obhoje, in če se že obiskujejo, naj se obiščejo le v pričo starišev ali drugih poštenih ljudi. Po takem potu se snubi pošteno.

c) Na zadnje naj si vzame vsak svojega prihodnega družeta zakonskega tudi še pobožno, to je: v pravem dušnem stanu, v stanu posvečujoče milosti božje. Zakrament sv. zakona je zakrament živih. Kdor ga hoče prejeti vredno, mora se znajti že v milosti božji. Zatoraj tudi sveta cerkev veleva ženinu in nevesti, da se čisto spovesta pred poroko in prejemata zakrament sv. rešnjega Telesa, in povabita po takem potu Jezusa na ženitnino. Kdor prejame zakrament sv. zakona v kakem zavednem, nespovedanem, nespokorjenem smertnem grehu, ne le ne bo dobil nobene milosti, temveč si na vest navali nov velik greh, ker je prejemal ta sveti zakrament po nevrednem, ter v grešnem stanu. Pač prav dobro in svetovati bi bilo, da bi ženin in nevesta delala pred poroko veliko spoved od celega svojega življenja, in se tako bolj vredno pripravila za svoj novi stan in za prejemanje tega imenitnega zakramenta. — Pred nekoliko leti je v Parizu na Francoskem nek zdravnik prav lepo prejel zakrament sv. zakona, da je res vsem, ki se pripravljajo za zakonski stan, v razgled in podučenje. Eden njegovih prijateljev ga pelje v neko pošteno hišo, v kateri se je znašla starišev edina hčerka, ki je bila ravno tako pobožna, kot vsa druga družina, in mu upanje dela, da bi jo utegnil dobiti v zakon. Učenemu, zraven pa tudi pobožnemu zdravniku deklico res obljubijo. Kakih deset dni pred poroko pa se ženin samši poda k nevestini materi, ter jo prosi, naj bi mu dovolila, da par besed natihoma spregovori s svojo nevesto. Pa mati ga zaverne: „To ne gre; moja hči je že dva dni nekoliko bolehnna, in po koja potrebuje!“ — „Pa se mi vendar prav ne dozdeva, da ne smem ž njo sam nič spregovoriti; komaj tri ali štirikrat še le sem jo vidil, pa vselej le v družini; in nisva imela priložnosti, da bi se bila kaj bolj spoznala!“ — „Vsemu temu vključ vam ne morem dovoliti vaše prošnje!“ — „Pa jej imam povedati nekaj prav imenitnega?“ — „Če že ravno želite, bom jo poklicala, in jej zamorete povedati v pričo mene, kar mislite; moja hči še nikoli z nobenim možkim ni govorila sama!“ — „I saj bom vendar kmalo njen mož?“ — „Potlej moja hči nič več ne bo pod mojo oblastjo in skerbjo; do tistihmal pa moram v ozir nje spolnovati vse dolžnosti kerščanske in modre matere!“ — „Oh! zdihne na to zdravnik, vidim, da ni drugači, in vam moram naznanje dati svoje namene in misli. Od pobožnih starišev izrejen sem vedno zvest ostal svoji sveti veri; med možmi mojega stanu je dosti takih, ki ne marajo nič za sveto vero. Morebiti da tudi mene, za takega

neverca imate in mi ne zaupate. Povem vam, da z neverci jaz ne potegujem, toda timveč se srečnega imam in si štejem v slavo in čest, da zamorem spolnovati zapovedi svete vere v vseh rečeh, in bolj ko jih spoznavam, bolj imenitne in čestitljive se mi vidijo. Če sem tedaj tolikanj tiščal in silil v to, da bi se smel sam pogovoriti z vašo hčerko, zgodilo se je le zato, da bi spoznal tudi njene misli v ozir svete vere in jo prosil, da bi se po véliki spovedi postavila v tak stan, v kakoršnjem bi zamogla zraven blagoslova prejeti tudi vse milosti, ki jih delí ta sveti zakrament.“ — Ko to sliši pobožna mati, ni se mogla zderžati solz. Objela je svojega zeta, ter mu rekla: „Prav, moj sin! vsi skupaj pojdemo k sv. Obhajilu. Le pojdite k svoji nevesti, ter jej povejte, da sem vas imenovala svojega sina. Le pojdite, pobožni mladi mož, vaše zaderžanje in vaše misli so mi porok, da bota srečna vi in moja hči!“ — Pobožnemu zdravniku pa vse to ni še bilo zadosti. Osem dni zaporedoma je dal brati sv. mašo, da bi si priklical iz nebes vso obilnost blagoslova božjega. Najlepši in najginjivši pa je bilo, ko sta na dan poroke ženin in nevesta prejela sveto rešnje Telo, on spremljevan od svojega čestitljivega očeta in svoje bogoljubne matere, ki sta jokala od veselja, ona peljana od svoje pobožne matere in stare matere, ki so vsi s svojimi pridnimi otroci vred prejeli sv. obhajilo iz rok mašnikovih. — Kolikanj lep zgled mladim ljudem, ki so se namenili stopiti v sveti zakonski stan! Kolikanj lep zgled pa tudi vsem merzlim in nevernim starišem! Oh ko bi vse zakonske zveze bile podobne tej zvezi, kako srečna in pokojna bi bila pač družba človeška! — Zdaj pa le še par besed tistim, ki so že poročeni in že živé v zakonskem stanu.

3. Trije pglavitni nameni zakonskega stanu so: eden, da se zabrani greh zoper šesto božjo zapoved; drugi, da človek v društvenem življenju ima tolažbo in podporo; tretji, da se ohranja in izreja človeški rod. Te tri pglavitne namene zakonskega stanu morajo imeti zakonski ljudje vedno pred očmi.

a) Pervi pglavitni namen svetega zakona je: da se zabranja in vstavlja nečistost. Sveti Pavel uči: „Da se ustavlja nečistost, naj ima vsak mož svojo ženo, in vsaka žena svojega moža.“ Po tem takem si morajo zakonski ljudje ostati zvesti v vseh okoljščinah življenja, ne smejo nikoli pozabiti svete prisege, ki so jo storili tukaj pred oltarjem v pričo Boga in cerkve, morajo zatirati v sebi vsako misel, vsako željo do kake druge stvari, kakor hitro bi jim utegnila priti v glavo ali v serce, morajo ravno kakor pobožni Job zavezo storiti s svojimi očmi, da še celó mislili ne bodo na kako drugo peršono, morajo s pobožno bogaboječo Suzano serčno ustavljati se vsakemu prilizovanju, vsakemu nagovarjanju v greh, morajo se sleherni grešni priložnosti hitro odtegniti, če je le mogoče, in ubežati kakor sv. Egiptovski Jožef, ki je šel rajši po nedolžnem v ječo, kakor da bi bil privolil v greh in hudobijo.

„Kako bi zamogel kaj takega storiti, in grešiti vpričo svojega Boga?“ je rekel, popustil plajšč v rokah nezveste žene Putifarjeve, in pobegnil.

b) Drugi poglobitni namen zakonskega stanu je: da imajo zakonski ljudje tolažbo društvenega življenja. Te tolažbe si ne smejo kratiti zakonski ljudje. Slehern naj z drugim deli veselje in žalost, srečo in nesrečo. Eden drugega naj ljubeznjivo podpirata v slabostih in težavah, križih in nadlogah; nikakor ne smeta eden drugemu življenje greniti z nepriljudnim, neotesanim, sirovim zadržanjem, in si las beliti z zabavljanjem in prepiranjem, si jame kopati z zanemarjanjem dolžnost svojega stanu. Do eden drugega morata biti priljudna, prijazna, poterpežljiva, in polna prave kerščanske ljubezni.

c) Tretji namen svetega zakonskega stanu je: da se ohranja in izreja človeški rod. Kerščanski zakonski! če je Bog vaš zakon z otroci blagoslovil in vam je Bog otroke dal, nikar ne zanemarjajte te tolikanj imenitne dolžnosti. Vaša časna in večna sreča in sreča vaših otrok se upira in naslanja na to, da natanjčno spolnujete te vaše dolžnosti. Prav izrejte svoje otročiče že koj od mladih nog. Učite jih, kar je pravega in dobrega, vadite jih pobožnosti in sleherne čednosti sosebno pa natanjčne pokorščine! Nikar jim ne spregledujte njih pomot in pregreškov, sosebno laži ne, in svojoglavnosti in neubogljivosti ali tatvine. Opo-minjajte, svarite jih, in če to nič ne zda, jih postrahujte! Kerščanski očetje! nikar ne bodite premehki, prevoljni, slabi očetje, ki se ne upajo, poslužiti se svoje očetovske oblasti. Heli je bil sicer pošten mož, pa je bil prevoljen in premehek, ni si upal resnobno v strah vzeti svojih neporednih sinov; Bog pa ga je zavoljo tega močno grajal in s smertjo pokazoval njega in malopridna sinova. — Kerščanske matere! ne bodite premehkužne matere, ki si ne morejo storiti serca, da bi kaj odrekle in odbile svojim otrokom, in niso tako močnodušne, da bi njih pomote z hudo pokorile, in še celo vse nepremišljene in po nekerščansko svojim hčeram same kažejo pot, kako naj živijo nečimurno, ošabno, nesramno. Marveč bodite serčne matere, kakoršna je bila nekaj pobožna Makabejka, ki je svojim sedmerim sinovom kazala pot v nebesa, in jim še celo močnodušno prigovarjala, ko jim je bilo v smert iti za Boga in božjo sveto postavo.

Sklep.

O ko bi pač spolnovali vse to, kar sem vam navezoval na serce v današnji pridigi, koliko križev in koliko grehov bi pač manj bilo na svetu! in kolikanj srečniše bi bilo življenje, in kolikanj mirniša smert mnogih in premnogih! Vi tedaj, ki si še niste izvolili svojega stanu, nikar ne zaničujte ne samskega, ne zakonskega

stanu, temveč izvolite si, kedar dorastete, tisti stan, v katerem bote zamogli srečniše živeti in se tem gotovejše zveličati. Vi, ki ste se že namenili v zakonski stan, izberite si in izvolite svojega prihodnjega zakonskega družeta razumno, snubite ga spodobno, in ž njim zaročite se pobožno in sveto. In vi, ki se že zares znajdete v zakonskem stanu, nikar spred oči ne spuščajte trojnega poglavitnega namena sv. zakonskega stanu, ki je: da se obranite zoper nečistost in nerodno poželjenje mesa, da si dobite tolažbo družbinskega življenja in da obranite in lepo izrejate človeški rod. Ako se to zgodi, srečno bo vaše življenje, mirna in pokojna vaša smert, in zveličavna vaša večnost! Amen.

Pridiga za god presladkega imena Jezusovega.

(II. post. Epiphaniam.)

(Moč Jezusovega presvetega imena; govor. J. A.)

„Kristus je ponižal sam sebe in je bil pokoren do smerti, do smerti pa na Križu. Zato ga je tudi Bog povišal in mu dal imé, katero je čez vse imena; da se v imenu Jezusovem vsako koleno pripoguje teh, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo.“ Fil. 2, 8–10.

Vvod.

Danes se bere ravno tisto evangelje, kakor novega leta dan. Tu slišimo, da je bil naš Zveličar osmi dan po rojstvu po postavi obrezan in Jezus imenovan, kakor ga je že angelj popred imenoval, preden je bil spočet v maternem telesu. —

Imé Jezus po našem pomenja Odrešenik, Zveličar. To imé si ni nobeden človek izmislil; Bog sam je hotel, naj se njegov Sin tako imenuje, angelj ga je prvi izrekel, ko je Mariji česčenje prinesel in jej oznanil rekoč: Sina boš rodila in imenuj ga Jezus.

To imé tedaj ni človeško, ampak iz nebes. To imé je najsvetejše, najmočnejše, najstrašnejše; to imé je čez vse imena! Zato piše sv. Pavel: „Kristus se je ponižal itd. . . — Zavoljo tega cerkev tudi poseben praznik obhaja, zavoljo tega moramo tudi mi to imé z zaupanjem, s čestjo, s spoštovanjem izrekovati in na pomoč klicati. Zakaj to imé je najmočnejše. Po besedah svetega Pavla „i m é J e z u s“

1. vse premore v nebesih;
2. vse premore na zemlji;
3. vse premore pod zemljo.

Hočemo tedaj, ljubi moji! milost iz nebes, tolažbo na zemlji in moč zoper pekel prejeti, o učimo se to imé prav spoznati, in s čestjo izrekovati. — Začnem toraj, kakor vselej v imenu Jezusovem!

Razlaga.

1. Imé Jezusovo vse premore v nebesih.

Le zavoljo tega imena Bog naše prošnje uslišuje, le zavoljo tega imena naše dobre dela zasluženje dobé. —

a) Če mi revne stvari v svojem imenu in v zaupanju na svoje zasluženje prošimo, kako malo pravice imamo, da bi nas Bog uslišal. Kaj imamo mi od sami sebe, ali nad seboj, da bi moglo Bogu dopasti? Če bi tudi vse storili, kar nam sveta vera zapoveduje, potem smo še le svojo dolžnost storili, in nimamo kaj več od Boga tirjati. — Mi smo pa še le nehvaležni in zlo zadolženi grešniki. Ne le, da smo vsi z izvirnim grehom omadeževani bili, tudi z lastnimi grehi jezo božjo zaslužimo. Če tedaj sebe pogledamo, pač nič ne najdemo, kar bi nas moglo Bogu dopadljive storiti, še le bati se moramo, da nas nevredne hlapce in deklice v svoji jezi ne zaverže. — Pa če v svojem imenu nič ne premoremo pri Bogu, nam je pa zato drugo imé dano, v katerem vse premoremo. To je presveto Jezusovo imé. Da bomo v tem imenu uslišani, nas je Jezus sam zagotovil, ko je rekel: „Resnično, resnično vam povem, karkoli bote Očeta prosili v mojem imenu, vam bo dal.“ Imamo tedaj gotov pomoček, s katerim lahko uslišanje zadobimo vsaki čas pri nebeškem Očetu. Ta pomoček je Jezusovo presveto imé. — Če tedaj za kakšno milost prošimo v Jezusovem imenu, je ravno tako, kakor bi rekli: Gospod Bog, mi spoznamo, da smo revne stvari, da ne zaslužimo tvojega usmiljenja; pa glej tvoj Sin Jezus nam je vse zaslužil, ker je zavoljo nas na svet prišel in za nas terpel. Nikar ne glej, nebeški Oče, na naše hudobije, ampak poglej na kervavi obraz tvojega ljubeznjivega Sina, glej njegovo glavo s ternjem kronano, glej njegov život neusmiljeno razmesarjen, glej njegove rane, ki jih je za nas prjel! Zavoljo tega njevovega neskončnega zasluženja te prosimo, da nas usliši! In gotovo, ljubi moji! tako molitev bo gospod Bog uslišal in nam bo vsega dal, kar je k našemu zveličanju potreba. — Na prošnjo svojega Sina nam Bog nobene pravične želje ne bo odrekel in nam bo posebno odpuščanje grehov dodelil v tem imenu, kakor nas uči sv. Janez evangelist: (I. Joan. 2, 1, 2.) „Otročiči moji, to vam pišem, nikar ne grešite. Če je pa kdo grešil, imamo pripročnika pri Očetu, Jezusa Kristusa

pravičnega, ki je sprava za naše grehe, pa ne samo za naše, ampak celega sveta.“ —

b) Ravno tako pa tudi naše dela le zavoljo Jezusovega imena veljajo in zasluženje za nebesa dobé. Brez Jezusovega zasluženja vse naše dela nič ne veljajo, kakor on sam pravi: „Brez mene nič ne morete storiti.“ „Jaz sem vinska terta, vi ste mladike itd. Če tedaj hočemo, da si bomo kaj za nebesa zaslužili, moramo vsako delo v Jezusovem imenu začeti in končati, kakor nas opominja sv. Pavel: „Vse kar delate, v besedi ali djanji, vse storite v imenu Gospoda Jezusa Kristusa.“ (Kol. 3, 17.) Nobeden naj se tedaj ne pritoži, da za nebesa nič storiti ne more. Kdor v tem imenu živi in dela, veliko plačilo si bo pridobil. Da nam bo zanaprej naše delo kaj koristilo za nebesa, moramo tedaj v Jezusovem imenu delati, v tem imenu počivati, leč iti in vstajati, terpeti in veseliti se v tem imenu; moliti, postiti, sovražnikom odpuščati v tem imenu, za časne reči skerbeti, dolžnosti svojega stanu spolnovati v tem imenu, to je k njegovi časti, zavoljo njega, po njegovi volji in verjemite, v kratkem bomo bogati dobrih del za nebesa.

2. Imé Jezusovo vse premore na zemlji.

To presveto imé nam je pa drugič tudi najboljša pomoč na zemlji, naj si bo že a) v telesnih b) v dušnih potrebah.

a) Kakošno moč ima to imé v telesnih potrebah, nam pripoveduje sveti Lukež v apost. djanju v 3. in 4. poglavju, kjer pripoveduje, kako je Peter hromovega ozdravil v imenu Jezusovem in se potem zagovarjal pred velikim zborom. — Tako se je v tem imenu še poznej godilo veliko veliko čudežev, kakor beremo v življenji svetnikov. Da pa to mogočno in presveto ime naše dni ne pomaga, je zavoljo tega, ker se tolikokrat po nepotrebnem, včasih celó zaničljivo in v grehah izgovarja. Le malo jih je pa, ki bi ga s čestjo in s pravim zaupanjem izgovarjali. — Veliko jih je, ki le na svojo glavo in roko zaupajo ali povesod pred pomoči iščejo, kakor pri Jezusu; veliko, ki dvomijo, ali jim bo prišla pomoč ali ne, kakor je Mojzes dvomil, ali mu bo voda pritekla iz skale ali ne.

b) To ime pa ima še prečudno moč v dušnih potrebah. — Ko je Savel to ime iz oblakov zaslišal, naenkrat se je spreobrnil. (Povej Act. Apost. cap. 9.) Tudi ti grešnik, grešnica sta že slišala večkrat ta glas, če sta hotla greh storiti ali ko sta ga storila. Križani Jezus vama je v sercu vpil: Jaz sem Jezus, kterega ti preganjaš! O, ko bi ta glas tudi hoteli vsi poslušati, pri tem imenu bi se vsak moral ustrašiti, kak greh storiti, če pomisli, kaj je Jezus terpel za greh.

c) To imé, ljubi moji! nadalje tudi daje tolažbo v težavah, stanovitnost v terpljenji in smerti. Od apostelnov (Act. 5, 41.) beremo, da so se veselili zavoljo Jezusovega imena zasramovanje terpeti. — In mučencem je bilo to imé kakor olje in mazilo, da so v tem imenu najstrašnejše muke in bolečine voljno in z veseljem

terpeli, da zavoljo sladkosti tega imena še bolečin čutili niso in prestali najgrozovitnejšo smert. V smertnih težavah so klicali s svetim Štefanom: „Vidim nebesa odperte, in Jezusa sedeti ob desnici božjej.“

3. Imé Jezusovo vse premore pod zemljo.

Pred Jezusovim imenom pa tudi trepetajo hudobni duhovi, katerih stanovanje je pod zemljo. — Hudobni duh nikoli ne miruje, ampak zmiraj išče, kje bi ktereга požerl. Skušal in zapeljal je prve stariše, skušal je Jezusa samega. Proti njemu se je tudi nam vojskovati. Zato nas opominja sveti Pavel: „Oblecite orožje božje da se bote mogli hudičevemu zalezovanju ustavljati, zakaj nam se ni vojskovati samo zoper meso in kri, (to je, zoper meseno poželenje) ampak zoper oblasti in vojvode tega sveta, ki gospodujejo v temi, zoper duhove v zraku.“ (Efez. 6, 14.)

In zoper skušnjave hudobnega duha ga ni boljšega pomočka kot Jezusovo imé. Ko je Jezus po zemlji hodil, izganjal je iz obsedenih hudiče. In ti so se ga že od dalječ bali. Zvijali so se, trepetali, upili in klicali: „Jezus, kaj si nas prišel terpinčit. Ali misliš, da te ne poznamo, da si ti Sveti božji!“ — In to oblast je dal svojim naslednikom in vsem vernim, ker je rekel: „Tisti, ki bodo verovali, pojdejo te znamnja za njimi: V mojem imenu bojo hudiče izganjali, nove jezike govorili, kače prijemali, in ako kaj strupenega pijejo, ne bo jim škodovalo, in na bolnike bojo roke pokladali in bojo zdravi.“ Kristus sam nam je tedaj obljubil, če bomo v njega verovali, da bomo tudi v njegovem imenu hudobnega duha in njegove skušnjave lahko odganjali. To tudi učé cerk. učeniki. Sv. Atanazij pripoveduje od sv. Antona puščavnika, da je v Jezusovem imenu obsedene rešil in vse skušnjave hudičeve premagal. Sv. Bernard: „Nič tako jeze ne utolažuje, nič prevzetnosti tako ne potlačuje, nič nevošljivosti tako ne zaceljuje, nič nečistega ognja tako ne pogaša in žeje po posvetnem bogastvu tako ne zamaša in nič ne odganja tako zapeljevanja k vsakoršni hudobiji, kakor čez vse čestitljivo imé Jezus.“ Zato tudi sv. Lorenc Justinjan ta-le nauk daje: „Če te hudobni duh skuša, če te nečiste misli tlačijo, ali če te v kakšen drug greh vleče, pokličí v Jezusovo ime in premagal boš!“

Sklep.

Vidili smo tedaj, ljubi moji, da je Jezusovo imé res najbolj mogočno in strašno; da vse premore v nebesih, na zemlji; pod zemljo. V tem imenu najdemo milost pri nebeškem Očetu; v tem imenu naše dela še le vrednost za nebesa dobé. To imé nam pa pomaga tudi tukaj na zemlji v telesnih in dušnih potrebah. Pred tem imenom se pa tudi tresejo hudobni duhovi; s tem imenom lahko odganjamo vse skušnjave in napade hudičeve!

O tako kličemo to presveto in presladko ime vselej s čestjo, s spoštovanjem, z zaupanjem — in pomagano nam bo. — Se vé da tisti, ki to ime brez premislika, tje v en dan, po nemarnem zgovarja ali celo med kletev meša; ali zdaj kolne, zdaj Jezusa kliče, te pomoči upati ne sme. Le tisti jo bo dobil, kateri vselej s čestjo, in zaupanjem to ime izgovarja. Naj nam bo tedaj, ljubi moji, to imé naš klic v življenji, potem bo tudi naša tolažba v smerti in naše veselje v nebesih. Amen.

Pridiga za III. nedeljo po svetih treh Kraljih.

(Od dolžnosti družine; govor. A. M.)

„Gospod! moj hlapec leži doma mertuden
in hudo ga vije.“ Mat. 8, 6.

Vvod.

Posli, ki so slišali brati danešnje sveto evangelije, lahko sami pri sebi mislijo: Pač dober je moral biti tisti stotnik, ki je za svojega bolnega hlapca tako ljubezujivo skerbel. Res je ta bil gospodar po volji božji. Bog nam daj veliko takih gospodarjev in gospodinj, da bi tako za-nas skerbeli!

Pa tudi gospodarji in gospodinje bodo rekli: Gotovo ta hlapec je moral biti priden in zvest, da si je ljubezen stotnikovo zaslužil, saj ga je gospod sam pohvalil rekoč: Če rečem svojemu hlapcu: stori to in stori — pojdi tje in gre. — Jaz pa rečem, da oba stotnik in hlapec sta bila hvale vredna; stotnik, ker je za zdravje hlapca tako lepo skerbel; hlapec pa, ker je gospodarju tako zvesto služil. Bog daj nam veliko takih poslov in gospodarjev, ki bi svoje dolžnosti eden do družega vselej zvesto spolnovali in tako Bogu prav služili.

Ktere so pa te dolžnosti, ktere imajo gospodarji do poslov in posli do gospodarjev in do gospodinj? To vprašanje je imenitno in dolžnosti obojne so važne. O dolžnostih gospodarjev do poslov in o dolžnostih poslov do gospodarjev bom toraj danes govoril. Vsi me zvesto poslušajte!

I. del.

Glejte perste na rokah, oni niso vsi enaki. Nekteri so večji, drugi manjši in vendar sò vsi potrebni. Tudi ljudje na svetu niso

vsi enaki; nekteri so na viši stopnji, drugi na nižji; nekteri so predpostavljeni, drugi podložni; nekteri so gospodarji, drugi posli, hlapci in dekle; vendar pa eden brez drugega obstati ne more. Sv. Pavel lepo piše Korinčanom: Naše telo obstoji iz več udov, ki eden drugemu pomagajo. Pa oko roci ne more reči: tvoje pomoči ne potrebujem; ali pa glava nogam: vi mi niste potrebne; ampak vsi udje telesa so nam potrebni, če se nam ravno nepotrebni zdejo. Tako je tudi z nami. Vsi smo skupaj eno telo; iz več udov to je iz več stanov obstojimo. Nismo pa vsi enaki, ampak eden viši, drugi nižji ali eden brez drugega živeti ne moremo. Gospodar potrebuje hlapca in hlapec gospodarja. Gospodarji in gospodinje ne morejo vseh svojih del sami opravljati, pa tudi veliko ljudi bi živeti ne moglo, ako bi službe ne dobili. Bog je v svoji modrosti na svetu več stanov vstvaril, pa vsem pot v nebesa odperl. Le dolžnosti svojega stanu naj vsakdo na tanko spolnuje in lahko bo zveličan. Sv. Pavel opominja: „Prosim vas, da spodobno živite po svojem poklicu.“ Tudi jaz vas

1. kerščanski gospodarji opominjam, da le poštene in bogaboječe posle v službo jemljete. Le pridni in pobožni posli vam bodo srečo v hišo prinesli, hudobni pa vam jo bodo odpodili. Posel, ki se Boga boji, bo tudi pridno in zvesto delal, kadar ga gospodarji ne vidijo; posel pa, ki je na Boga pozabil, bo po sencah polegal, pri delu se bo obnašal, kakor bi mu bile vse žile popokale in bo rekel: Kaj se bom nek toliko trudil za revnih 8 ali za 10 soldov, ktere na dan služim. Bogaboječ posel pri hiši je velika sreča. To nam tudi sveto pismo poterduje. Putifarjeva hiša namreč je bila začela bogateti in je bila srečna, kakor hitro je bil pobožni Jožef (Egiptovski) Jakobov sin k nji prišel. — Se ve da marsikdo poreče: Kje bo pa še najti takih poslov? In odgovorim: Kdor išče, najde. Še se najde pridnih poslov in tudi takih starišev, ki bi za svoje otroke dobre gospodarje dobili.

2. Gospodarji! dajajte svojim poslom lepe zglede! Tega nikdar zadosti priporočati ne morem, ker velikokrat posli od gospodarjev drugega ne slišijo, kakor preklinovanje in take kvante, kakor bi neumna živinca govorila, ako jej Bog ne bil gobca zavezal. Jaz pa rečem: „Gorjé človeku, ki pohujšanje daje! bolje bi mu bilo, da bi rojen ne bil; bolje bi mu bilo, da bi mu mlinski kamen za vrat nabesili in ga sunili v globočino morja.“

Kakošen žalosten izgled imajo dekile nad svojimi gospodinjami, ki svoj jezik vedno brusijo nad družimi ljudmi vsakega stanu, še celó nad duhovni. S svojim jezikom kratko nikar še deklam ne prizanašajo. Navaditi se morajo dekile ropotanju njih jezika, kakor se mlinar s časom ropotanju koles privadi. Pri takih gospodarjih se morajo posli pohujšati, če so ravno poprej še tako dobri bili. Spriditi se morajo samim sebi na škodo, gospodarjem pa na škodo in v sramoto.

3. Čujte nad posli! skerbite za njih časno in večno srečo. Velik greh in nesreča bi bila za gospodarja, če posel pošten k hiši pride in osramoten odide. Glejte tedaj, da zvesto molijo in gredó v nedeljo in praznik k sv. maši, pogosto pa k sv. zakramentom. Če vse opominovanje nič ne pomaga, povejte njih starišem; če to ne izda, odpravite jih od hiše, ko bi morali tudi kak zgubiček terpeti. Boljši je poštenost pri hiši, kakor majhen dobiček. Če boste tako ravnali, bodo vam pametni stariši svoje sinove in hčere še v službo ponujali.

4. S posli ne ravnajte neusmiljeno. Mislite, kako bi se vam zdelo, ako bi morali vi služiti! Kar pa načete, da bi se vam godilo, tega tudi družim ne storite. Pred Bogom smo pa vsi enaki. Tudi posli so po božji podobi vstvarjeni in imajo serce, ki žalost in veselje občuti, kakor vaše. — Gorjé pa, kdor bi zaslužen plačilo kratil. To je vnebovpijoč greh. Dobro si zapomnite besede svetega Pavla: „Gospodarji, storite poslom, kar je pravično in prav, ker veste, da imate tudi vi gospodarja v nebesih.“

5. Gospodar! kader tvoj posel zbolj, skaži mu usmiljenje, kakor je storil evangelijski stotnik. Pa, o žalost prevelika! kako se v časih bolnim poslom godí! Zapuščeni se zvijajo na kaki slami in vse ga pisano gleda, da se revež boji za kaj poprositi. Sramota je za gospodarje, ki za bolno živinče bolj skerbé, ko za bolnega posla. —

Poslom skazujte usmiljenje. Kakor vi drugim merite, tako bodo merili tudi vam in vašim otrokom.

Da pa ne boste mislili, da ravno posle preveč pomilujem, hočem ob kratkem še tudi dolžnosti poslov do gospodarjev razložiti. Tedaj poslušajte posli, vam veljajo moje besede v drugem delu.

II. del.

1. Kerščanski posli — hlapci in dekle! najprvo vam serčno priporočam: Če vam je previdnost božja namenila, da morate služiti, poiščite si poštene kerščanske hiše, pri katerih je mir in strah božji. Ne skerbite preveč, da boste veliko plačilo služili, ampak skerbite bolj, da si poštenje in dobro imé ohranite, da se Bogu ne zamerite. Mladi človek se dá lahko zapeljati in pohujšati ter časno in večno nesrečen postane. Zatoraj poiščite si poštenih, bogaboječih gospodarjev. — To priporočam vsem starišem, ki morajo otrokom službe iskati, da dobro pomislijo, komu svoje nedolžne otroke izročijo. Strašen odgovor bodo morali dajati pred Bogom, če jih dušnim razbojnikom v roke dajo.

2. Posli pa, ki ste pošteno hišo našli, terdno se je deržite. Kdor pogostoma gospodarja spreminja, kuje si za stare dni beraško palico. Kako se morajo pa posli do svojih gospodarjev obnašati?

a) Spoštovati jih morajo, ker oni so zdaj njih stariši, njih oče in mati. Stariše spoštovati je pa Bog sam v svoji četerti zapovedi ukazal, rekoč: „Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in da ti dobro bo na zemlji.“

b) Posli morajo gospodarjem pokorni biti v vseh rečeh, ki niso zoper voljo božjo. Zatoraj naj se posel nikar ne izgovarja rekoč: Moral sem to ali uno krivico storiti, ker gospodar mi je tako ukazal, naj on odgovarja, on ima greh. Se ve da, on ima greh pa ga imaš tudi ti, ker si ga ubogal. Sveti Peter nas resno opominja, da bolj moramo Boga ubogati, kakor pa ljudi.

c) Posli bodite poštene in svojim gospodarjem zvesti. Tako zvesto je očak Jakob Labanu celih 20 let služil, da je zamogel nazadnje reči: Glej noč in dan sem se ali vročine pekel, ali sem pa mraza premiral. Tako sem v tvoji hiši zvesto služil celih 20 let. Tako zvesti bodite tudi vi, ker zvesta roka gre po vsem svetu. Tudi ubogajme posel ne sme dati brez gospodarjevega vedenja in dovoljenja.

d) Bodite pridni, tudi kader vas gospodarji ne vidijo, ker Bog vas vidi. Kdor je len, je tat pred Bogom in pred ljudmi. —

Močno greši tudi posel, če pusti živino terpeti, če jo na pr. pusti brez jesti in piti, če je preobložuje in potem pretepa in zraven še kolne. Sveti Duh že v stari zavezi pravi, da le hudoben človek do živine usmiljenja nima.

e) Hlapci in dekle bodite pa tudi zadovoljni s svojim stanom. Je že tako volja Božja, da si morate svoj kruh terdo služiti. Bodite zadovoljni tudi z jedjo, če je le zdrava in vam stradati ni treba. Ali ravno v tej reči se veliko greši. Hlapec že hoče imeti vina ali žganja, dekla pa kave; dober kos kruha in zdrava voda jima že ni več zadosti. Nobeden gospodar jim ni več dober zadosti, gospodinja vsaka presitna. Povsod dela preveč, plačilo pa premajhno. Vsak mesec je treba nove gospodarje iskati, ker velikokrat se v nedeljo zapravi, kar se čez teden zasluži. Od kod tedaj pride, da marsikteri o novem letu od gospodarjev nič več tirjati nima? Od kod to, da na stare dni je treba beraško palico v roke vzeti? Na to vprašanje lahko marsikteri oštir ali kerčmar odgovori. Na to vprašanje bi lahko odgovorili tudi tisti zidovi in vogli po vasi — ako bi znali govoriti — ki so večkrat po noči kervavi, ker poživinjeni ljudje, ali kerščene živine se v nje zaletavajo in eden družemu še celo glavo razbijajo. To je odveč gerdo, zato o tem molčim in rečem dalje, da

f) posli nikar ne raznašajte pregreškov, ki se v hiši godijo. Kar se pri hiši godi, pri hiši naj ostane. Pa kaj se rado godi? Naj gospodarji poslom tudi dobrot skazujejo, posli jim z nehvaležnostjo povračajo; če ne prej, vsaj ko gredó od hiše vse slabo čez gospodarje in čez družino govorijo, naj si bo že res ali izmišljeno. Če je opravljanje že sploh silno velik greh, kako silno

mora grešiti, kdor še le svoje dobrotnike obrekuje, katerim bi moral hvaležen biti.

g) Pa tudi na Boga, preljubi! nikar ne pozabite! Vse dobro pride le iz nebes. Molite radi in kdor časa nima, vsaj Boga naj ima vselej pred očmi, njemu naj svoje terpljenje daruje. Hišo pa, v kateri pobožno živeti ne morete, hitro zapustite, raji danes, ko jutre. Raji ovsen kruh jesti, kakor dušo v nevarnost pogubljenja postavljati.

Sklep.

Vsak pameten človek ve, da vaš stan, o posli je težaven in reven, pa vtolažite se, ker ravno o tem ste Kristusu najbolj podobni. On sam je namreč prostovoljno hlapec postal. Njemu se izročite. Vaše terpljenje je le kratko, potem bo pa on po vas prišel in, če ste mu zvesto služili, vam bo gotovo vse vaše solze obrisal in vas odpeljal v deželo, kjer se solze ne prelivajo več.

Ravno to pa tudi velja od vas, vi gospodarji in gospodinje! Posebno naše dni se prav po pravici in resnici toži, da imate s svojimi posli veliko sitnost in težav. Pa je že taka na svetu, ki je nam vsem le solzna dolina. Le marljivo in zvesto spolnajte svoje dolžnosti do svojih poslov, vse uno pa Bogu izročajte. Pridni posli vas bojo iskali, še v grobu vam bojo hvaležni in Oče nebeški vam bo dal že tukaj na zemlji svoj blagoslov, tam pa krono večnega življenja. Amen.

Pridiga za IV. nedeljo po svetih treh kraljih.

(Kakor se je godilo Jezusu, tako tudi sv. cerkvi; govor. R. S.)

„Glej! velik vihar je ustal na morji, tako da so valovi čolnič pokrivali.“
Mat, 8, 24.

Vvod.

Danes zagledamo Zveličarja našega na morji, kamor se je bil s svojimi učenci podal; stopil je v čolnič in truden od dela zaspal. Med tem pa na morju velika nevihta navstane, ki valove kviško zaganja, da že čolnič zalivajo. Učenci mislijo, da je po njih; vsi plahi zbudé Jezusa, in ga milo prosijo: „Gospod! otmi (reši) nas,

— poginjamo!“ Jezus zbudi se, posvari njih maloserčnost, jih pokrega, da tako malo v njega zaupajo, ker vendar vedó, da bi jih ne bil pustil konec vzeti, vstane, zapove vetrovom in morji, in bila je naenkrat velika tihota; ko bi trenil, vleglo se je morje in vihar je potihnil.

Kakor šumeči valovi v šibki čolnici zaganjajo se od nekdaj protivniki v sv. cerkev; ker kakor so Jezusa sovražili, našega Gospoda, čertijo tudi cerkev, njegovo nevesto in našo mater; serdito jo preganjajo od nje prvega začetka noter do zdajne ure. Ako bi je ne branila mogočniša roka, ne varovala viša Božja moč, že zdavnej bi bilo po njej! Ali kakor je bil Kristus sicer umorjen in v grob položen, pa je tretji dan veličastniši iz groba šel; ravno tako se je tudi cerkev njegova iz vsakega preganjanja veličastniša vzdignila, in tem mogočniša prihaja. Življenje Jezusovo nam je najjasniša podoba njegove sv. cerkve: ker, kakor on preganjan, bila je preganjana tudi cerkev; pa kakor on ni bil premagan, tudi cerkev premagana ne bo. To dvojno resnico bomo danes premisljevali; reč ta je imenitna zadosti, da jo vsak kristijan z veseljem posluša; toraj pripravite se! —

Razlaga.

Sveta kerščanska katoliška cerkev je vidni zbor vseh pravovernih kristijanov pod vidnim poglavarjem, Rimskim papežem, kateri ene in tiste nauke verujejo in ene in tiste zakramente prejemajo. — Pa glejte toliko sovražnikov še nikoli nobeden ni imel, kakor jih je ravno ta sv. cerkev ali družba pravovernih kristijanov imela! V preganjanji se je začela, v preganjanji je rastle in se množila in veličastnejša in veličastniša prihajala. Podoba nje čudnega življenja, nje rasti in nje veličastva najdemo — sem rekel — v življenju Jezusovem, od kterega ravno cerkev svoj začetek ima. Kdor hoče toraj nje nekdanje, sedanje in prihodnje življenje prav spoznati in presoditi, naj le življenje Jezusovo v premislik vzame.

Jezus je rojen; in komaj se njegovo rojstvo po Jeruzalemu razve, že grozoviti Herod silno preganjanje napravi. To sicer Jezusa, kteremu je namenjeno bilo, ni dohitelo, je pa brezštevila nedolžnih otročičev ob življenje pripravilo. — In komaj se je sv. cerkev Jezusova spočela in začela sv. binškošno nedeljo svoje življenje na znanje dajati, že so se od vseh strani sovražniki zoper njo vzdignili. In da bi cerkev zaterli, sklenili so vse kristijane pokončati. In res je bilo tisuč in tisuč nedolžno pomorjenih; pa cerkev je srečno odšla zažuganej smerti.

Jezus, že o svojem rojstvu preganjan, tudi pozneji, ko je učiti začel, in je čudeže delal, in se s tem za obljubljenega Odrešenika na znanje dajal, ni brez sovražnikov bil. — Tako tudi sv. cerkev. Karkoli si je vsa človeška in peklena hudoba le umisliti

zamogla, vse so nje protivniki poskušali, da bi jo v nič pripravili. Grozovit je bil Herod, ali vendar še senca ne proti poznejšim trinogom, ki jih je pekel nad-njo nadražil. „So mene preganjali, bodo preganjali tudi vas“; to je Jezus svojim spoznovalcem prerokoval, kar se na tanko spolnuje. Že kervoželni Nero jo z ognjem in mečem preganja, neverni odpadenec Julijan jo zaničuje in zasramuje; kak drugi mogočnik te zemlje s tem zoper njo divja, da jo stiska in zatira in jo v sužnost ali v sponse (ketne) deva; kak drugi ropaželjni velikan jo stiska s tem, da jej silo in krivico dela, ter mnihe in druge cerkvene služabnike izganja, kloštre in cerkve zapira, in njih premoženje jemlje; spet drugi nevernik jo preklinja, drugi krivoverec napravlja razpertje in razkolništvo; naj tej sveti cerkvi ta od te, uni od une strani rane seka: preganjanje je, je bilo in bo v sv. cerkvi zdaj v tej zdaj, v uni podobi, zdaj hujše, zdaj manjše, kakor prerokovanje pové, ki sem ga poprej v misel vzél. — In med drugim tudi ravno iz tega spoznamo, da tista mora prava cerkev biti, ki je preganjana, kakor je Jezus bil.

„Iz shodnic vas bodo devali“, je Jezus naprej pravil. In zgodilo se je: Kakor so Jezusa zavergli, ravno tako so tudi cerkev zametovali. In kakor so nekdaj aposteljne iz svojih zbirališč gonili, tudi še zdaj njih naslednike od sebe pehajo. Si še spomnite tistega leta (1848.), ko je bilo treba može (zastopnike) voliti za državne zборе, bodi-si na Bavarskem, ali Porusovskem ali pri nas? Ali še veste, kako so nasprotniki svete cerkve vse sile napenjali in na ves glas kričali: „Le duhovnov ne v zbor! nimajo nič tam opraviti!“ Ravno kakor bi bili duhovni najhujši sovražniki človeškega roda, in največi nasprotniki sreče narodov?! In kader se verno ljudstvo mnogih krajev njih hinavskemu glasu vendar le premotiti ni dalo in je svoje duhovne pastirje, do katerih je zaupanje imelo, volilo in v zbor pošiljalo, kako so od jeze pihali in z zobmi škripali, ter dobro vedli, da duhovni v nobeno reč privolili ne bodo, ktera bi bila krivična, ter ali Božjim ali človeškim pravicam nasprotna. — Glejte, kako se tudi v tem Jezusovo prerokovanje spolnuje.

Vsemu čertenju in preganjanji vkljub je le vendar Jezus okrog hodil, učil in čudeže delal in povsod dobrote delil. In cerkev ravno tako ravna. — Jezus je učil, in sicer kakor tak, ki oblast ima: in kakor on tudi cerkev uči. Nje nauki imajo prečudno moč, kateri se nobena sila ustaviti ni vstanu. Judovstvo in malikovavstvo se je po večem spreobrnilo, nevera in krivovera ste spred nje bežale, pregrehe in hudobije so se jej povsod umikovale na nje močno besedo. Ona se je brezbožnosti lotila, kjerkoli jo je našla, bodi-si ali v kraljevem poslopju ali v kmetijski hiši, bodi-si ali v gosposki suknji ali v beraškem plajšču. Še nikoli nobeden si ni upal, se celo pred mogočniki tega sveta s toliko močjo potegovati za pravico in resnico, kakor so to škofje in

drugi predniki sv. cerkve, kar so Jezusovi namestniki storili. — Jezus je čudeže delal: in kdo nam pové obilno število čudežev, ki so se godili v katoliški cerkvi po aposteljnih in mučencih, sv. devicah in drugih svetnikih in svetnicah, in se še godé? Največi čudež pa se vedno na nje oltarjih godi, ter se spreminja dan za dnevom po prečudnem poti kruh in vino v Jezusovo telo in kri. — In kakor Jezus nekdaj njegova cerkev tudi še zdaj okrog hodi in povsod dobrote skazuje, ter lačne nasituje, nage oblači, žalostne tolaži, nevedne podučuje, moli za žive in mertve in jih milosti Božji izročuje; in dobro stori celó tistim, ki jej hudo delajo! — Še nikoli se ni kat. cerkev zoper deželno gosposko, od Boga postavljeno, vzdigovala, in naj bi si tudi hudobna bila; še nikoli ni vstaje podpirala, in če bi se jej bila tudi krivica godila. Svoje pravice je sicer branila, in se za blagor in srečo narodov potegovala, pa ne s silo in z mečem, temuč z močjo svoje besede; in ako ta ni zdala, tedaj je krivico voljno prenašala in za preganjavce molila. „Pravi kristijani,“ je rekel sv. Boštjan cesarju Dioklecijanu, „pravi kristijani so vselej najzvestejši podložniki, ker molijo neprenehoma za blagor države in nje poglavarja!“ Ravno kat. cerkev je vbrabila že tolikokrat, da niso poginile in razpadle razne države, ravno ona jim je bila vsemu preganjanji vkljub njih najterdnejši steber in podpora. Roke jej zveži in moč vzami, in kraljevi prestoli se bodo majali, ja! v prah drobili, in zmešnjava bo, da se ne da popisati. Pa tudi tedaj še bo sveta cerkev okrog hodila in povsod dobrote delila.

Jezusa so sicer zaverгли, pa končali ga niso. Celó na najviši rob sterme gore so ga prignali, da bi ga od ondod v brezen tresčili; pa ko so ga prijeli hotli, obernil se je, ter varno šel nazaj v sredi med njimi. Pokazal jim je svojo višo moč, in stali so osupnjeni in niso vedli, kako se jim godi; so ga hotli prijeti, pa niso mogli. — Tudi v tem je sv. cerkev Jezusu podobna: Kolikorkrat so mislili nje sovražniki in rekli sami pri sebi: Zdaj jo imajo na pravem mestu, brezen je globok zadosti, primimo in vanj jo verzimo. Pa — ko so jo prijeli hoteli, glej! je varno šla zmed njih, namesto cerkve so prijeli le nekaj njenih udov, le nekaj kristijanov ali prednikov sv. cerkve, so si jih s poti spravili, in menili, da so ž njimi vred vso cerkev pokončali, pa so se močno ogoljufali! — In to ravno je najbolj čudno pri katoliški cerkvi, da je nepremagljiva, se razteguje po vsem svetu in celo unkraj groba sega v daljno večnost. Enega ali drugega udov sv. cerkve pokončati je sicer mogoče, zatreti pa celo cerkev je nemogoče. Jo na eni strani zatiraš, na drugi se oživi; jo tukaj preganjaš, tam se razcveta; jo v enem kraji oropaš, v drugem bo obogatela. Z eno besedo: cerkev je prevelika in premogočna, kakor da bi jo kaka pozemeljska moč premogla in pokončala.

Zatoraj se pa tistim, ki mislijo, da so cerkev s preganjanjem zvezali, do smerti raztepli, na križ pribili in umorili, ravno taka godi, ko sovražnikom Jezusovim, ki so nad križanim tako-le modrovali: „Zdaj je mertev zaverženi Nazarejec, in bomo imeli vsaj mir in pokoj pred njim.“ Ko bi bil Jezus le gol človek, upanje bi jih goljufalo ne bilo; toda sam je povedal: „Nisem iz tega sveta!“ Bog je bil, in kot Bog človeškega telesa ni v grobu pustil, temuč ga je veličastno iz groba zbudil. In ravno čuvaji, ki so jih sovražniki sami k grobu na stražo postavili, so prvi bili, ki so jim v strah in osup prinesli to neznano novico. Enaka groza je že marsikoga spreletela, ki je menil, da je sv. cerkev pod njegovo tolovajsko roko že dušo pustila. Že je veseli krik zagnal, da je pokopana, kar se glas začuje, da je veličastno vstala v neznanaj lepoti. Se ve, ko bi bila človeško delo, bi jo utegnil človek pokončati; ali ker je Božje delo, je prazna in prederzna misel, da bi jo človeška moč premogla in zaterla.

Ko je na tem bilo, kaj bi z vjetim Jezusom storili, se je veliki duhoven oglasil in je rekel: „Boljši je, da eden umerje, kakor pa vse ljudstvo pogine.“ Eden, to je Jezus Kristus, je umerl, pa kaj se vposled tega zgodi? Vse Judovsko ljudstvo je bilo deloma pomorjeno, deloma križem svet razpodeno, da hodijo še današnji okrog, kot ovce brez pastirja. — Tudi v zborih posvetnih modrijanov in sovražnikov sv. cerkve se je dostikrat modrovalo in govorilo: „Boljši je, da katoliška cerkev pade, kakor pa ves človeški rod pogine. Katoliška cerkev tirja, naj slepo verujemo na Boga, ona oznanuje preojstre resnice, straši ljudi z nebese in peklom. Potem takem je nemogoče, da bi se ljudje bolj razsvetili in omikali, da bi visoko napredovali in tako se ljudstva ne morejo dvigniti na najvišjo stopinjo pozemeljske sreče. Toraj proč od nas, na križ ž njo!“ In s takim ravnanjem ali kaj opravijo? Tem bolj ko se cerkev preganja, tem večja nesreča ljudstva stiska. In ko bi bila sv. cerkev kdaj iz kake dežele popolnoma pregnana, padla bi nazaj v nekdanjo sirovost in najstrašnejšo divjost in nesrečo. Priča nam je Azija, Afrika, priče so nam turške dežele.

Še v eni reči bo cerkev Jezusu podobna. Potem ko je Jezus svojo nalogo spolnil, ter človeški rod odrešil, šel je v nebese in sedi zdaj ob desnici svojega Očeta. — Tudi sveta cerkev, to je tisti njeni udje, tisti verni kristijani, ki ohranijo živo vero v Jezusa, in se njegove svete cerkve stanovitno deržé, ž njo vred terpé in poterpé, molijo in ljubijo, molcé in delajo, zdihujejo in upajo — vsi ti bodo veličastni v nebese šli, in gledali tam kot zmagovavna cerkev — Božje veličastvo in Zveličarjevo čest, in večno srečo vživali. Preganjavci sv. cerkve pa, ki v svojej hudobiji terdovratni ostanejo, krivico na krivico nakladajo, bodo slišali iz ust Božjega Sodnika prestrašno besedo: „Me niste poslušali; ste me preganjali in stiskali, zaničevali in zasramovali; ste me okradli in oro-

pali, me topli in mi smert želeli: ker, karkoli ste moji cerkvi storili, ste meni storili! Toraj: Proč z vami v večni ogenj!“

Sklep.

Glejte, kako veličastna je naša sveta cerkev. Se sicer preganja, pa ne premaga; se sicer zatira, pa ne zatré. Brez sovražnikov nikoli ni bila in nikoli ne bo do konca sveta! Mi smo sicer udje svete cerkve, ker smo pravoverni kristijani, pa tudi med nami jej preganjavcev ne manjka. Kdor nje naukov ne posluša, nje zapovedi ne polnuje, nje služabnike zaničuje, je protivnik svete cerkve. Toraj, preden sklenem, — vam še to-le na pomislik dam: Le dvojno je, kar si izvoliti zamoremo, ter potegniti ali s sovražniki svete cerkve, ali pa se deržati nje zvestih spoštovalcev. Ako potegnemo ž nje sovražniki, ob svojem času bomo ž njimi vred v večni ogenj pahnjeni; se deržimo nje zvestih čistilcev, ž njimi vred bomo nekdam v nebesih kraljevali. Mislim, da ni težko pravo zadeti: Deržimo se zvesto in terdno svete cerkve! Amen.

Pridiga za svečnico.

(Spolnumjo postavo božjo; govoril J. A—st.)

„Ko so bili dopolnjeni dnevi njenega očiščevanja po Mojzesovi postavi, so ga prinesli v Jeruzalem, da so ga postavili pred Gospoda.“ Luk. 2, 22.

Vvod.

Štirideset dni po rojstvu je bil Jezus, luč sveta, prinešen v Jeruzalem v tempelj. To drago dete, ki se današnji dan Bogu daruje, bo enkrat ne samo ta tempelj, ampak bo tudi celo Judejo, Galilejo in Samarijo in poslednjič vse dežele zemlje razsvetilo z lučjo milosti in resnice in pregnalo temote malikovanja in pregrehe.

Zraven tega božjega Solnca pravičnosti, ki danes pervikrat v svetišču starega testamenta izhaja, se pa sveti še druga luč, podobna prijetni svitlobi lune, in ta luč je Marija, Jezusova mati. In s čem Marija sveti? S svitlobo svojih čednost, s svojo pokorščino, s katero se božji postavi podverže. Da postavo dopolni, prišla je Marija z Jožefom v tempelj; „mati vse čistosti, pravi sv. Lorenec Justijan, se je očiščevanju podverгла, ki je v postavi zapove-

dano bilo, da se je v čednosti ponižne in popolne pokorščine vadila. "Zares lep in občudovanja vreden izgled pokorščine nam Marija daje! Ta njen izgled naj bo ojstro posvarjenje tistim napuhnjenim, nepokornim ljudem, ki se postavam podvreči nočejo, kateri, kader jim Bog ali namesti Boga predpostavljeni kako zapoved dajo, pa naravnost pravijo: Ne bom služil (Jerem. 2, 20.), ne bom pokoren; ali pa se le nejevoljni in prisiljeni postavi podveržejo. Osramoščeni morajo biti taki nepokorneži, če danes Marijo v tempeljnu premišlujejo, zakaj tam vidijo mater božjo, koja je Gospodovi postavi popolnoma pokorna. Da postavo očiščevanja dopolni, Marija

1. stori vse, kar Bog v tej postavi tirja
2. stori vse tako, kakor Bog tirja.

Ljubi kristijani! Ker smo se od Eve, matere mertvih, učili božjo postavo prelomljati, učimo se zdaj od Marije, matere živih, božjo postavo dopolnovati! Poslušajte!

I. del.

Nič ni potrebnjšega, pa tudi nič težavnjšega, kakor pokorščina. Iz pokorščine izvira časna in večna sreča človeštva; brez pokorščine pa nobena družba in nobeno kraljestvo ne more obstati; brez pokorščine do božjih zapoved ne moremo v nebesa priti: „Hočeš v življenje iti, derži zapovedi,“ je rekel Jezus mladenču. (Mat. 19, 17.) Nič ni Bogu tako dopadljivo, nič tako zeló Bog ne tirja od nas, kakor pokorščino; „pokorščina mu je ljubša, kakor darovi“ (I. Rimlj. 15, 22.), brez pokorščine mu vsa naša čestitev in molitev, vsa naša služba božja ne more dopadati. Nič pa človeka tako težko ne stane, kakor pokorščina. Dokler se nič težkega ne zapoveduje, ali dokler priložnosti ni, poveljem se odtegniti, takrat so ljudje še pokorni. Če se pa kaj težkega zapoveduje, pa ljudje vse sorte izgovore najdejo, in nočejo nič od pokorščine vedeti. „Jaz ne morem,“ ali pa „meni tega ni treba storiti“ to je navadni odgovor, ki se sliši.

Ali je Marija tudi tako mislila, tako govorila ali delala, ko je na to prišlo, postavo očiščevanja dopolniti? Marija, ljubi moji! je bila pokorna, je postavo spolnila in nam je svoj zgled v posnemanje zapustila. Ali morebiti mislite, da je bilo spolnovanje te zapovedi za Marijo kaj lahkega? Le poslušajte, kaj je v tej reči postava zapovedovala, in potlej sami sodite, ali je bilo za sveto devico lahko ali težko, jo spolniti. Po tej postavi je bila mati, koja je siná rodila, 40 dni po rojstvu nečista; to je, da teh 40 dni se ni smela kaj svetega dotakniti, ne v tempelj hoditi, pa tudi sicer ne v očitne družbe. Ko so ti dnevi pretekli, šla je k vratom snidnega šotora, in je tam darovala letno jagnje, ali pa, če je bila ubožna, dve gerlici ali pa dva mlada goloba, da je duhoven za-njo

molil. Ko se je to zgodilo, je bila za čisto spoznana. (III. Mojz. bukve 12.) — Če je bilo spolnovanje te sicer koristne postave za vse žene nekaj poniževavnega in osramotivnega, koliko bolj je moglo biti še le za Marijo? Marija, ki je Najsvetejšega pod svojim srcem nosila, in zdaj v svojem naročju počivati vidila, imela bi se ne-vredna spoznati, kaj svetega dotakniti se, ali med ljudi stopiti! Koliko ponižanje je to za tisto, ktera s svojo čistostjo angelje presega! Potem se ima s svojim detetom in s svojim ubogim ženinom na pot napraviti, da bi očitno v tempeljnu pred duhovnom za očišče-nje prosila! Neomadeževana devica se je imela v versto navadnih mater vstopiti! Ali ni bilo vse to težavno in poniževavno za Marijo!?

O Marija! ti očiščevanja ne potrebuješ; postava je le za druge dana, za-te ne. (Est. 15, 13.) Saj je sv. Dub čez te prišel! Saj je dete, ki je iz tebe rojeno, sveto in Sin Najvišega imenovan! Saj si devica spočela in rodila, postava očiščevanja je le za druge žene dana, na te, o čista, deviška mati, se ne razteguje. Kristijani! Marija res ni potrebovala očiščevanja, in vendar se je popolnoma podverгла. Te ljubezni do pokorščine se je Marija učila od svojega božjega Sina, kateri je Mojzesovo postavo spolnoval, in se je, kakor vsak drugi otrok, tako tudi on obrezati dal. S svojim Božjim Si-nom vred je Marija med grešnike stopila in postavo grešnikov spol-novala.

O naj bi vsi sovražniki pokorščine, vsi zoperniki božjih in človeških postav od Marije, kraljice nebes in zemlje, pokorščine se učili, in tiste izgovore na stran pustili, s kterimi svojo nepokorščino opravičiti hočejo.

Nekteri svojo nepokorščino s tim zagovarjajo, da pravijo: „Ta zapoved je pretežka, jaz je ne morem deržati.“

„Ne imenuj po nemarnem Božjega imena,“ tako post. se glasi druga božja zapoved, in prepoveduje vse preklinjanje in priseganje. Kaj pa pravi preklinjevavec k tej zapovedi? „Jaz je ne morem spolnovati, jaz moram kleti, sicer otroci in posli ne ubogajo; jaz se moram zapriseči, drugači se mi na mojo besedo ne veruje.“

Šesta božja zapoved pravi: „Ne prešestuj!“ in prepoveduje vse nečiste dela, nečiste besede; radovoljno dopadanje in privoljenje pri nečistih mislih in željah, in vse, kar v nečistost napeljuje. Pa veliko jih je, ki pravijo: „Ta zapoved je pretežka, saj ni mogoče jo spolnovati,“ in tako malo na-njo porajtajo, da nje prelomljevanje še za greh nimajo. O kolika sramota za človeka, kader svoje zaderžanje nič več po božji postavi, ampak po svoji po-željivosti in strasti ravná!

Sedma božja zapoved: „Ne kradi“, prepoveduje tatvino, go-ljufijo pri meri in vagi, priderževanje ptujega blaga in zasluženega plačila, odertijo pri posojevanji, in vse poškodovanje bližnjega na

njegovem premoženju in pri njegovih pravicah. Pa kako malo se ljudje dandanešnji za to zapoved zmenijo, koliko krivic, goljufij in sleparij se na svetu godi, to vi tako dobro veste, kakor jaz. Če se jim pa reče, da to ni prav, pa pravijo: Saj se ne more vse tako na tanko delati; ko bi moral vse tako na tanko delati, pri svojem opraviilu, pri svoji službi bi ne mogel obstati; kdor tako ravna, ga reva lovi! — In kakor se s temi, tako se tudi z drugimi zapovedmi godi; vsaka zapoved, naj že bo od Boga ali od njegovih namestnikov, od duhovske ali deželske gosposke dana, če je le nekoliko težavna, precej se pretežka, preterda, ali pa še celo krivična imenuje, in se brez premislika v nemar pušča in prelomlja.

Drugi pa svojo nepokorščino s tim izgovorom opravičiti hočejo, da pravijo: „Jaz nisem dolžen, te zapovedi spolnovati.“ Tako je post. Božja zapoved, ki je tudi še posebej od cerkve ojestro naročena, pridige in kerščanske nauke pazno poslušati. Kaj pa tisti k temu pravijo, ki se pridigam umikujejo? „Ta zapoved mene ne zadeva, jaz že sam vem, kaj mi je storiti, meni ni potreba, da bi mi še le duhovni to pravili.“ — Znano vam je, ljubi moji! kako je Božji Sin priporočeval, naj se usmiljimo ubogih in potrebnih in kako bo enkrat sodbo za celo večnost izrekel, kako smo to dolžnost spolnovali ali zanemarjali; to da dosti je premožnih in bogatih, ki pravijo: „Mene ta dolžnost ne veže, jaz moram za hišo in za otroke skrbeti.“ — Zveličar zapoveduje svojim učencem, naj svojim sovražnikom in razžalnikom iz serca odpuščajo, in naj nikar hudega s hudim ne povračujejo; napuhjeni, naglojezni človek, ki se dostikrat zavoljo ene same besede svojega bližnjega raztogoti, pa pravi, da svojemu razžalniku ne more odpustiti, da ne more drugači, kakor da se nad njim znosi in zmaščuje, to tirja od njega njegov stan in njegovo poštenje. In tako večje število ljudi dolžnost Božje zapovedi od sebe le na druge zavračuje; če se pa že z božjimi zapovedmi tako dela, ali se je potlej čuditi, da se na dolžnost, cerkvene zapovedi spolnovati, še toliko menj porajta?! Vprašajte post. une zdrave terdne ljudi, ki nimajo nobenega težkega dela, vprašajte jih, zakaj zapovedane postne dni mesó živjajo, in precej se bodo s svojimi opravili, s svojo telesno slabostjo izgovarjali, rekli vam bodo: „Mene ta dolžnost ne veže, moja vest je zavoljo tega pokojna.“ — Vprašajte une lene kristijane, ki še ob nedeljah in zapovedanih praznikih k sv. maši ne hodijo, zakaj cerkveno zapoved v nemar puščajo, in odgovorili vam bodo: „Ta zapoved je le za tiste, kateri zunaj cerkve svojega serca k pobožnosti spodbuditi ne vejo; jaz pa pod milim nebom, vem moliti k Bogu.“ — Ali pa vprašajte tiste, ki morebiti že več let ob velikonočnem času pri spovedi in pri sv. obhajilu niso bili, vprašajte jih, kako se bodo zavoljo svoje zanikernosti skušali opravičiti, in rekli bodo: „Meni ni treba k spovedi hoditi, saj nič hudega ne delam; zavoljo malih pregreškov in slabost se pa pred Bogom obtožim in se spet

ž njim spravim; una zapoved je le za druge, ne pa za-me.“ — Tako se dela s cerkvenimi zapovedmi, tako z naredbami deželske gosposke, tako celo z zapovedmi Najvišega. „O Gospod, moram s kraljem Davidom zdihniti, ljudje so tvojo čest, tvojo postavo, kakor prah po vetru razsipali“ (Ps. 7, 6.), silno veliko jih je, kateri tvojo postavo prelomljujejo, ker mislijo, da je pretežka, in veliko jih je, kateri je ne spolnujejo, ker mislijo, da jih dolžnost ne veže; zato je le majhno število tistih, kateri nepremakljivo po tvojih potih hodijo. — Ti mala čeda tistih redkih, ki nimajo sveta in svoje-glavnosti, ampak imate Boga za svojega postavodajavca, in z Marijo postavo natanko spolnujete, učite se zdaj tudi od Marije, božje zapovedi tako, s takimi mislimi spolnovati, kakor Bog tirja, da bo vaša pokorščina popolna.

II. del.

Pokorščina, kakor sem že rekel, je Bogu najprijetniši dar, to — da mora biti tudi prava, kar najbolj mogoče popolna pokorščina, pokorščina, ki iz ponižnosti in ljubezni do Boga izhaja, in ki se z resnično ponižnostjo in veselo ljubeznijo skazuje. Taka, ljubi moji! je bila pokorščina najsvetejše device, ona je bila božji postavi iz ljubezni in ponižnosti pokorna, in to ste dve lastnosti, brez katerih je spolnovanje božjih zapoved le gola hinavščina, in nima nobene stanovitnosti in nobenega zasluženja pred Bogom.

1. Premislimo najpoprej veliko ponižnost Marije. — V polglavitem mestu dežele, v tempeljnu, kjer se je največ ljudi shajalo, bi bila Marija najboljšo priložnost imela, svojo veliko imenitnost razodeti. Ko bi bila pričujočim duhovnom in pismoučenim rekla: Glejte, to dete je obljubljeni Odrešenik, kterega so Izraelci in vse ljudstva željno pričakovali, jaz sem njegova mati, jaz sem tista devica, od ktere je Izaija prerokoval: „Devica bo spočela in rodila Sinu, in se bo imenovalo njegovo imé Emanuel.“ (Iz. 7, 14.) Ko bi bila v spričevanje, da resnico govori, povedala od Betlehemskih pastirjev, kterim je angelj detetovo rojstvo oznanil, kako zlo bi bilo to zaslovelo? Kako zelo bi se jej bili čudili, da postavo spolnuje, ktere kakor deviška Odrešenikova mati spolnovati ni bila dolžna? Toda Marija tega ne išče; kar je nekaj pred velikim angeljem z besedo govorila, to danes s svojim zaderžanjem izgovori: „Glej, dekla Gospodova sem!“ Z nobeno besedico, z nobenim migljejem ne razodeva svoje velike česti, dalje mati Božja le kakor Gospodova dekla se kaže, ona hoče Gospodu pokorna biti, njegovo postavo spolnovati, kakor druge njegove služabnice. Tudi zavoljo radovoljnega spolnovanja postave noče občudovana, noče hvaljena biti, ona le Božjega dopadenja išče, po česti pred ljudmi ne hrepení. Ko bi sv. Duh po starem Simeonu in po pobožni Ani velike imenitnosti tega deteta, in česti njegove matere ne bil razodel: Marija bi bila

iz tempeljna šla nepoznana, kakor vsaka druga mati, ki se je le iz dolžnosti očiščevanju podverгла. To je v resnici ljubeznjiva ponižnost, ki jo moramo nad Marijo občudovati.

2. Kakor resnična je bila pa Marijna ponižnost, tako vesela je bila njena ljubezen pri spolnovanju božje postave. Marija je dobro vedela, kaj je delala, ko je svojega edinorojenega in ljubljene Sina v tempeljno darovala; ona je vedela, da je Jezusa darovala v terpljenje, pri katerem bo njeno lastno dušo meč žalosti presunil, in vendar je z veselo ljubeznijo ta dar prinesla. Klavnih žgavnih darov, — je rekla, če tudi ne z ustmi, pa vendar v svojem sercu, — o Bog, nisi hotel, od ktereга v začetku bukev pisano stoji (Ps. 39, 7.); glej Jagnje, ktereга kri bo tvojo razžaljeno pravico potolažila, glej dete, ktero bo, kader odraste, mož bolečin, vzemi ga v dar, da bodo grehi ljudstva zbrisani. Kar tudi kakor mati zavoljo tega težavnega in grenkega terpeti imam, jaz sem pripravljena, o Bog! tvojo voljo spolniti, zgodi se mi po tvoji besedi. — S takimi mislimi ljubezni in vdanosti je Marija svojega Sina in sama sebe v dar prinesla; s tako ljubeznijo je spolnila in prestala vse, karkoli je Bog od nje tirjal.

Kerščanski poslušalci, ki ste pripravljene vsem Božjim zapovedim pokorščino skazovati, učite se tukaj od Marije, kako vam je Božjo voljo spolnovati, kakošna pokorščina je Njemu dopadljiva: namreč ponižna, vesela pokorščina.

Jaz pravim, ponižna pokorščina, ktera ne išče človeške hvale in občudovanja; ponižna pokorščina, da bomo pri vsem spolnovanju svojih dolžnost rekli: „Nepridni hlapci smo; storili smo, kar smo bili dolžni storiti“. (Luk. 17, 10.) Zares, prav v serce se mi smilijo vsi, kateri sicer božje in cerkvene zapovedi, in postave deželske gosposke natanko in zvesto spolnujejo, pa z božjim dopadanjem in s spričevanjem svoje dobre vesti niso zadovoljni, kateri hočejo od svoje pobožnosti, od svoje poštenosti itd. ne le hvalo pred Bogom, ampak hvalo tudi od ljudi imeti. Taki za ves svoj trud in vse prizadevanje, ki ga zavoljo pokorščine prestopé, nobenega plačila pred Bogom nimajo pričakovati. Čest in plačilo pri Bogu so dali za prazno, hitro minljivo hvalo ljudi; o milovanja vredni! — Tako nespametni mi nikar ne bodimo. Vedna pokorščina Bogu, stanovitno spolnovanje njegovih zapoved toliko truda in zatajevanja tirja od nas, da nas le Bog sam za to poplačati zamore; njegovega dopadanja iščimo, ne pa človeške hvale, ne od sveta, ampak od njega pričakujemo plačila, kateri ponižno, stanovitno pokorščino povračuje z večnimi nebeškimi dobrotami.

V pričakovanji tega nebeškega plačila veselo in voljno pokorščino skazujemo, ne z mermranjem in nejevoljo, ne prisiljeni, ampak iz ljubezni, kakor je tudi Marija iz ljubezni svojega Sina darovala.

Sv. pismo pravi: „Veselega dajavca ljubi Bog.“ (II. Kor. 9, 7.) To velja tudi od pokorščine. Hočeš, da bo tvoja pokorščina Bogu

prijetna, dopolnuj vse, kar storiš, z veselim srcem. Saj tudi pozemeljski gospodje od svojih služabnikov tirjajo, da voljno in veselo njih povelja spolnujejo. Kdor pri vsakem delu, ki se mu naloži, memrá in nejevoljo kaže, preden ga dokonča, tak gotovo svojemu gospodarju ne dopada, in gospodar morebiti pravi: Raji sam to delo storim, kakor da bi zmiraj gledal tvoj tamni obraz. Koliko bolj je še le Bogú prisiljena pokorščina zoperna. Nihče naj torej ne bo žalosten pri svoji pokorščini. S tem bi kazal, da Bogu nerad služi. Ampak sleherni naj z dobro voljo božje zapovedi spolnuje, in naj tako kaže, da ga veseli, tako velikemu Gospodu služiti: „Veselite se, in od veselja poskakujte, pravi Jezus, zakaj vaše plačilo je obilno v nebesih.“ (Mat. 5, 12.)

Sklep.

„Kaj naj storim dobrega, je vprašal uni mladeneč Jezusa, da zadobim večno življenje? In Jezus mu je rekel: Hočeš v življenje iti, spolnuj zapovedi.“ (Mat. 19, 16. 17.) Mi, kristijani moji! ne smemo, kakor uni mladeneč, dalje vprašati, ktere so te zapovedi? zakaj sveta vera nas uči, kaj Bog od nas tirja. Spolnujte torej te zapovedi, kakor Marija, in ne pritožite se, da so pretežke, zakaj njegove zapovedi niso težke, On nič nemogočega ne tirja od nas; „vse zamoremo v njem, kateri nas močne dela.“ (Filip 4, 13.) Spolnujte vse zapovedi, in nikar tu in tam izjemkov ne delajte, zakaj „kdor koli vso postavo spolni, pa pregreši se v enem, je vsega kriv“ (Izak. 2, 10.); saj tudi Marija nobenega izjemka ni delala, dasiravno je veljavne vzroke k temu imela. Spolnujte božje zapovedi, ne kakor farizeji, ampak kakor otroci božji z veselo ljubeznijo po Marijnem izgledu. Po Jezusovem in Marijnem izgledu spolnujmo božje zapovedi, in bodimo do konca stanovitni, tako bomo tudi, po Jezusovih in Marijinih stopinjah, prišli v večno življenje. Amen.

Pridiga za nedeljo pred novim letom.

(Kerščanske misli konec leta; gov. J. G.)

„In ona (Ana) je ravno tisto uro tje prišla in je Gospoda čestila.“

Luk. 2, 38.

V v o d.

Dve stari in čestitljivi osebi, Simeon in Ana ste, kateri hočemo danes premišljevati. Obe se koncu svojega življenja bližate. Obe željno pričakujete obljubljenega Mesija, obe si mislite, da poprej umreti ne morete, dokler niste Odrešenika z lastnimi očmi gledale. Danes se je njuna želja spolnila. Simeon zagleda Odrešenika Izraelovega in Odrešenika vseh rodov, vzame ga na svoje naročje in veselo vsklikne: „Gospod, zdaj pustiš svojega hlapca! po svoji besedi v miru, ker so vidile moje oči tvoje zveličanje, katero si pripravil pred obličjem vseh narodov, luč v razsvitljenje nevernikom.“ (Luk. 2, 29. 33.) Tudi Ana, ki je bila vdova pri štiri in osemdesetih letih je Gospoda čestila in od njega govorila vsem, kateri so čakali Izraelovega odrešenja.

Ljubi poslušalci! kakor sta Simeon in Ana h koncu svojega življenja dospela, enako smo se mi približali koncu našega leta, katerega smo hvala Bogu v miru preživeli. Kakor sta se Simeon in Ana z hvaležnostjo in veseljem na pretekla leta nazaj ozirala in Gospoda čestila, ki jima je toliko dobrot skazal, tako se tudi mi hočemo še enkrat na to pretečeno leto z zahvalo in veseljem nazaj ozreti in Gospoda slaviti, ki nam je toliko dobrega dodelil. Premišljevali bomo toraj v

1. delu dobrote, katere nam je Bog v pretečenem letu dodelil in v

2. delu se pa spominjali dolžnosti, ki jih za te dobrote Bogu dolžujemo! Pripravite se!

I. del.

Veliko dežel, posebno pa naše cesarstvo je v tem pretečenem letu mir in njega sladki sad veselo vživalo. Tudi v našem kraju je cvetel sladki mir, nobena sovražna vojska, noben požar, nobena kaka druga posebna nezgoda nam miru in sreče kalila ni. Vaše

polja so obrodile še dosti bogato žetev, ker toče in hudega vremena obvaroval nas je ljubi Bog!

Slišali ste, kako je tu in tam toča vse pridelke popolnoma potolkla, tu in tam blisk vse poslopja požgal, vam, vašim hišam, vašemu polju je pa Bog prizanesel. Vaše žitnice so polne, polje zopet lepo kaže in novega blagoslova obeta. Ali ni bilo toraj to leto za nas leto miru in blagoslova? Ali vam ne zaigra solza veselja in hvaležnosti v očeh spominjaje se vseh teh dobrot?

Do tega trenutka ste v pretečenem letu vsi pri zdravji ostali. Ko ste zvečer od težkega dela utrudeni v nočnem počivanju novih moči iskali, dodelil vam je Bog sladkega spanja, in po spanju novo moč, da ste vnovič poživljeni, pokrepčani že v jutrajni zori novega dela se lotili in ga tudi srečno dokončavali. Smert, ki jih vsaki trenutek toliko tisuč pokosi, vam je zaprinesla in še stojite tukaj zdravi in krepki. Če se je enemu ali drugemu od vas bolezen približevala, če je kdo že na smertni postelji bil, Gospod je bolezen in smert odgnal, vaše bolečine ozdravil, vam novo moč, novo življenje zopet dodelil, tako da imate upanje novo srečno življenje še veliko let živeti. Ali ni bilo toraj to leto, leto blagoslova?

Večina od vas ima koncem tega leta še zdrave svoje stariše, otroke, sorodnike in prijatelje, ki upajo z vami vred srečno novo leto doživeti. Z vami so se veselili blazega življenja, bogate žetve in družbenih veselic. Toda to veselje, to srečo je le večina od vas uživala, ker vsem ni bila sreča tako mila! zgubili so morebiti očeta, mater, otroke, sorodovince in prijatelje. Marsikteri, ki je tu med vami v cerkvi bil, zdaj ga nič več ni in v grobu že trohni. Žalostno gledate marsikaki cerkveni stol, kjer je vas oče mati itd., sedel, zdaj pa v črnem grobu leži. Toda tudi pri tem žalostnem spominu nikar ne obupajte! Kam so šli vaši ljubi? Ali ne k Bogu, daritelju vsega veselja? Vi ste kristijani, vi ste katoliški kristijani, vaši zamerli so bili tudi, vi in oni so udje edino zveličevalne cerkve in v tej misli leži vaša tolažba. Videli ste jih, kako so umirali, videli s koliko pobožnostjo so sv. zakramente prejemale, videli kako so upali v Boga v Jezusa Kristusa in to terdno upanje jih ni osramotilo. Jezus Kristus jih je k sebi vzel in jih bo zopet živim obudil. Smert jim je le dodelila novo življenje.

Tudi vi bote enkrat umerli in če bote kerščansko in pobožno živeli, tudi v nebesa prišli; tam vas bodo vaši ljubi že pričakovali in z vami večno zveličanje uživali, tam nobene ločitve, nobene smerti več ne bo. Glejte ljubi poslušalci te in še sto drugih enakih dobrot vam je ljubi Bog v pretečenem letu daroval, dobrote, ki so naše časno zadevale. Premišljujmo pa še dobrote, ki našo dušo zadevajo, ktere nam je usmiljeni Bog to leto dodelil.

„Gospod zdaj spustiš svojega hlapca po svoji besedi v miru. ker so vidile moje oči tvoje zveličanje.“ Tako je rekel Simeon. Ta sreča je tudi vam došla, ki ste v pretečenem letu svojega Zveličarja

ne s telesnimi očmi, ampak z očesom svete vere tolikrat obiskavali, in ga v presvetem Rešnjem telesu pod podobami kruha in vina zaupljivo gledali. On sam ni govoril k vam, toda božjo besedo, njegovi čisti nauk ste s tega kraja poslušali. Še vam je pustil Bog vašega dušnega pastirja, ki je s celim srcem, z vso zvestostjo in skerbjo dobrega pastirja za vaš dušni blagor se trudil. Vsako nedeljo, vsaki praznik ste slišali v pridigi in kerščanskem nauku božjo besedo. On vam je kazal pravo pot k Bogu in svetim nebesom. On je krepčeval svoje verne v terdni veri zoper danešnje nevernike, on je tolažil žalostne, poterjeval obupajoče, pripeljal zgubljene grešnike zopet na pravi pot, svaril z vso ljubeznijo, z gorečnostjo pred nevarnostmi, ki so vašemu dušnemu življenju pretile in kakor skerbni pastir zgubljene ovčice svojemu višemu pastirju zopet nazaj pripeljal. On je tolažil vaše umirajoče starše, otroke, znanca, delil jim je svete zakramente kot popotnico v večno življenje. Oduščal vam je v spovednici, hranil vašo dušo s kruhom večnega življenja, za vas in vaše zamerle daritev svete maše daroval, nikdar molitve ni sklenil, da bi se vas v molitvi svoji spominjal ne bil. Koliko tolažbe ste toraj v tem svetem kraji za vašo dušo prejeli, kako mirna je bila vaša vest, kako srečno in zadovoljno je bilo vaše življenje!

To ljubi moji je le nekoliko dobrot, ki ste jih v pretečenem letu sprejeli; spominjajmo se pa zdaj tudi naših dolžnosti do Boga.

II. del.

Simeon in Ana sta hvalila Boga za vse darovane dobrote. Tako moramo tudi mi se Bogu zahvaliti za vse, kar nam je milostljivo dodelil. Če se že mi človeku za časne dobrote zahvaljujemo, koliko bolj moramo se Bogu za večne dobrote zahvaliti. Toraj povzdignite danes vaše serca k Bogu vse moči in ljubezni! Častite njegovo dobroto! Oznanujte njegovo čest pred ljudmi, da ga bodo tudi oni z vami vred hvalili. Čest, hvala bodi tebi daritelju vsega dobrega, hvala za vse dobrote, s kterimi si nas blagoslovil. Vaše usta naj slavijo njegovo dobroto, naše serce naj se topi v goreči hvaležnosti do njega. In ko bom jaz k oltarju stopil in zahvalivno daritev njemu za-se in za vas daroval, takrat povzdignite vaše serca, in poveljučujte njega za vse njegove darove.

Toda z nečistim, pregrešnim srcem ne morete pred Boga, ki je sama čistost in svetost; za tako zahvalo, ki iz sovražnega in zavidljivega serca, ki je polno hudobije, obrekovanja in nevošljivosti, polno zlobnih in pregrešnih misel, polno goljufije in tatvine, polno nečistosti, za tako zahvalo Bog, ki je sama čistost, gotovo ne mara. Toraj očistite, posvetujte naj prvo vaše serca, odženite iz njega vsako pregrešno misel, vsako zlobno željo!

Odložite laž, ljubite resnico! Preženite skopost, ki je kore-nina vsega hudega in vas goljufe in tatove stori. Zderžite se za-naprej vseh tacih besed in šal, ki le v nečistost napeljujejo. Z eno besedo, odstranite celó vsako misel, zarad ktere bi se mogli na smertni postelji tresti in bati. Očistite se v zakramentu svete pokore, in če bote večkrat in vredno zakrament sv. Rešnjega Telesa prejemali, potem se oltarju približujte, potem z mašnikom darujte, potem bo vaša zahvalilna molitev tako se kviško dvignila, kakor se je dim Abelrove daritve povzdigoval k Bogu.

Najbolj popolnoma in najljubši bo pa Bogu vaša zahvala, če njega posnemate in njegove dari s tem namenom rabite, s katerim vam jih je on blagovoljno dodelil. — Ohranil vam je to leto ljubi mir, blagoslovil vas z lepo zastopnostjo. Posnemajte tudi vi to in živite s svojimi bližnjimi še zanaprej v miru in edinosti, ne raz-žalite nobenega prostovoljno, raji poterpite in odjenjajte, kakor da bi se za malenkosti prepirali in še celo toževali. Bog nas je z mirom blagoslovil, ohranite ta mir v vaših hišah in soseskah.

Bog je vaše polja blagoslovil, vas toče in hudega vremena obvaroval in tako obilno usmiljenja vam skazal. Posnemajte toraj tudi vi Boga, darujte radi in obilno lačnim in revnim. Ne bodite neusmiljeni, ker je Bog vam obilno usmiljenja skazal, kar revnim daste, to Bogu posodite in on vam bo to povernil; saj že bukve pregovorov pravijo: „Kdor je nagnjen k usmiljenju, bo oblagodarjen, kdor od svojih kruhov daje revežu.“ (Pregov. 22, 9.) In: „Kdor zamaši svoje uho siromakovemu upitju, bo tudi upil, pa ne bo uslišan.“ (Preg. 21, 13.) V Tobijevih bukvah se pa bere: „Mi-lošnja reši smerti in ona je, ki grehe zbrisuje in pomaga, najti mi-lost in večno življenje.“ (Tob. 12, 9.)

Bog vas je pri zdravji ohranil in vam v boleznih pomagal. Ohranite to zdravje njemu v čest in vašim dušam v zveličanje. Ne razkopujte si zdravja s požrešnostjo, pijančevanjem in gerdo nečistostjo. Sveti apostelj Pavel piše Galačanom: „Kteri so pa Kristusovi, so svoje meso križali z grehi in željami vred. (Gal. 5, 24.)

Bog vam je ohranil vašega skerbnega duhovnega pastirja. Čestite in ljubite ga. Ne žalite ga s hudobnim in pregrešnim živ-ljenjem, s ponočevanjem, upitjem in razgrajanjem. Ubogajte radi njegov svet in bote tako njega in sebe čistili.

Tukaj v cerkvi ste toliko milost, toliko tolažbe, toliko blago-slova prejeli. Tukaj ste iz otrok hudičevih po svetem kerstu otroci božji postali, tukaj odpuščanje in odvezo vaših grehov prejeli, tukaj telo in kri Jezusa Kristusa zavživali, tukaj toliko podukov, toliko odpustkov in družih cerkvenih dobrot v vaš dušni prid dobivali. Tukaj je v zakramentu svetega Rešnjega Telesa Jezus Kristus vedno pričujoč! Oh obiskujte večkrat ta sveti kraj s terdno vero, pravo pobožnostjo in čistim srcem. Ne oskrunjajte te hiše mo-

litve s tim, da se lahkomišljeno obnašate, šepetate, nečiste misli in nesramne poglede pasete.

Tukaj v spovednici ste tolikokrat odpuščanje vaših pregreh zadobili in spovedniku pravo poboljšanje obljubili in potem zakrament sv. Rešnjega Telesa prejeli. Spominjajte se svojih obljub. Skerbno se pripravljajte na to nebeško jed, zakaj sv. apostelj Pavel pravi: „Naj človek sam sebe presodi in tako naj je od tega kruha in pije od tega keliha. Zakaj kdor nevredno je in pije, si sodbo je in pije, ker ne razloči Telesa Gospodovega.“ (I. Kor. 11, 28, 29.)

Varujte se toraj kterikrat kakega božjega ropa, o presodite se sami sebe ja popolnoma in natanko; saj veste, da Bog v vaše serca vidi in vaše pregrehe pozna, ki jih pred njim prikrivati hočete. Sprašujte toraj na tanko svojo vest, spovejte se čisto, imejte terdni sklep, vse poravnati in nikdar več ne grešiti in potem bo novo leto za vas leto milosti, blagoslova in miru in vas pripeljalo k Gospodu, kjer se boste veselili vekomaj.

Sklep.

Preljubi! Ako bote s takimi svetimi mislimi to leto sklenili, če se še enkrat vseh dobrot, ki ste jih v pretečenem letu uživali, spominjate, če vse te dobrote v vaš dušni prid tudi zanaprej obračate, potem vam bo to leto vedno sveto in blagoslovljeno ostalo, potem bote še na smertni postelji z veseljem se nazaj ozirali na to leto.

In če vi v novo leto s takimi mislimi stopite, če ste hvaležni do Boga, če njegove dobrote po njegovem svetem namenu obračate, če vedno vredno zakramenta svete pokore in sv. Rešnjega Telesa prejemate, potem smete terdno zaupati, da vas bo Bog tudi v novem letu blagoslovil in na zadnje vas poklical v svete nebesa! Amen.

Pridiga za II. adventno nedeljo.

(Zima na zemlji — na životu — na duši.)

„Koga ste šli v puščavo gledat?“
Mat. 11, 7.

Vvod.

Danešnje sv. evangelje nas pelje v puščavo, kjer je sv. Janez Kerstnik pridigoval, ljudi opominjal na pokoro in v Jordanu kersčeval tiste, ki so obljubili, da delajo pokoro in se poboljšajo. Hodili so ljudje vseh stanov v puščavo, da gledajo Janeza Kerst.

in poslušajo njegov nauk. Zatoraj je Jezus množice prašal: Koga ste šli v puščavo gledat? Ali veste, kaj je to puščava? Puščava je velika dobrava in planjava, kjer ni videti skoraj nič zelenega, temuč je vse le z globokim peskom posuto, tako da solnce strašno pripeka in vse posuši. Kakor daleč oko nese, ne vidiš ničesar, kakor sam pesek, — ni travice, ni vodice, ni drevesca, ni živali, vse je tiho in mervto, kakor z mertvaškim pertom pokrito. Tacih puščav je v Aziji, posebno pa v Afriki več in potovavci pripovedujejo o njih prečudne reči. Alite, da take puščave še niste videli nobene? Podoba puščave ste pa vendar že videli, in jo vidite vsako leto, in ta podoba je zima. Beli sneg pokriva vso zemljo, daleč okoli je vse belo, vse pokopano, tiho in mervto. Ravno zdaj je zima, — zatoraj hočem danes vam od zime govoriti in govoril bom od trojne zime: zima na naši zemlji — zima na našem životu in zima na naši duši. Pripravite se!

Razlaga.

1. Nastopila je zima, zima na zemlji. Listje z drevja je že davno odpadlo, tice so že zdavno odletele, gosta megla se vlačí po dolinah in planinah, že zmerzuje, potoci in vrelci ne šumljajo več, in bela odeja pokriva celo zemljo. Oj pred kratkim je bilo vse drugače: zibnila pa je vsa lepota in krasota, minulo je vse veselje in življenje po zemlji. Kje so moje rožice, pisane in bele? Vzela jih je zima. Premišljuj to, o človek! in poslušaj nauk, ki ti ga daje zima na zemlji. Vsa posvetna lepota in vse posvetno veselje le kratko časa terpi, — kako abotno toraj ravna tisti, ki ljubi in išče in se zanaša na posvetne reči! „Otročiči! opominja sveti Janez, ne ljubite sveta in ne tega, kar je na svetu; zakaj svet preide, kdor pa voljo božjo spolnuje, ostane vekomaj.“ Ako vam pa Bog daje posvetnega blaga, ravnajte ž njim tako, da si ž njim nabirate zakladov v nebesih. In ravno zima vam ponuja lepih priložnost. Koliko jih je, ki ravno zdaj po zimi nimajo jesti, — nimajo kaj obleči. Usmili se jih in pomagaj! Glej tudi drobne tičice, kako čivkajo, gladujejo in pocepajo. Verzi jim kako pest zerna in tudi to bo hvale vredno delo in hvaležne ti bojo ptičice v vigredi, po letu in jesen tvoje dobrote povračale.

2. Poglejmo na drugo zimo na životu. Tudi nad naše truplo pride zima. Lasje se prižajo, zobje nam izpadajo, roke in noge se nam tresejo, oči nam oslabijo, kri se vleže in mraz nas spreha: vse je tiho in nekako mervto, človek! to je zima na tvojem životu! Kralj David je v svojej starosti zdihoval: „Ne spominjaj se, Gospod! grehov moje mladosti,“ (Ps. 24, 7.) in delal je ostro pokoro. Ljuba mladina! varuj se greha, da ti ne bode treba na stare dni zdihovati, kakor Davidu. Posebno varuj se, da

komu kake krivice ne storiš, in da koga ne pohujšaš in v greh zapelješ. Kako bi te vest na stare dni pekla, ako bi krivice popraviti in pohujšanja poravnati ne mogel! Uči se pa tudi potrebnih reči, vadi se dela, in bodi varčna, da si kaj prihraniš za stare dni. Marša na griču je po letu veselo skakljala, — pridna mravlja pa je pridno nosila in nabirala za zimo. Po zimi pa je marša gladovala in naslednje poginila, mravlja pa je vživljala in zimo preživela. Mladina! pomisli tega! Otroci, hodite radi v šolo in veseli; bogajte stariše, ki vas učijo in vadijo dela. Posli! ne zabite, da vas čakajo dni, od katerih porečete, da se vam ne dopadajo. Kaj čaka tedaj tebe, hlapec! ki vse, kar zaslužiš, zaganjaš, — kaj tebe dekla! ki vse, kar imaš, na svoj život obešaš? Vsi, vsi pomislimo, da nas vse čaka zima našega življenja, kjer bomo želi in vživljali, kar smo v vigredi, po letu in v jeseni našega življenja sijali in nabrali. Bodite vsi pridni, varčni in pošteni, in gotovo vas, kedar nastane vaša zima, usmiljeni ljudje zapustili ne bojo. Spolnilo se bo: Kar človek seje, to tudi žanje.

3. Pa premišljujmo še tretjo zimo, — zimo n a d u š i. Vidil sem nekdanj podobo, ki je nikoli ne pozabim. Na podobi je bila velika dobrava, čez in čez s snegom pokrita. Vse je bilo tiho in mrtvo. Le tam v nekem kotiču je stala hišica, sneg jo je do strehe pokrival, duri so bile zadelane in zaperte. Pred durmi pa je stal mož lepe postave, terkal na duri in priklonjen ušesa nastavljal in poslušal, ali mu pride kdo odperat. Ta mož je imel rane na rokah in nogah; zdaj ga poznate: Jezus je, ki išče zgubljenovo ovčico, terka in terka, naj mu grešnik odpré. Ja! greh je, ki naredi na človeškej duši hudo zimo. Po zimi je vse belo in sneg se tako blišči, da človeka oči bolé in le malo ali pa nič ne vidi; tudi grešnik oslepi, da ne vidi nesreče, proti kateri tava. Po zimi sneg zemljo debelo pokriva, da se ves glas v snegu zgubi in pobije; tudi grešnik na duši ogluš; ne sliši, kako ga opominja huda vest, — kako ga svariyo stariši, predpostavljeni in drugi pravi prijatelji, — kako ga kličejo duhovniki v spovednici in z lece. Po zimi ničesar ne donaša nobenega sadu in ničesar ne zori; tudi grešnik ne more ničesar storiti, kar bi mu služilo za večno življenje; grešnik ne more sadu nositi za sv. nebesa. Po zimi je vse žalostno in mrtvo; tudi duša grešnikova je mrtva, in ako se pred smertjo ne očisti svojih grehov, se ne poboljša in skesa, umerla bo večne smerti, pokopana bo na večne čase v pekel. Grešnik! ali to ni žalostno? V tvojej duši je huda zima, in Jezus terka na duri tvoje duše. Zdaj je sveti adventni čas, vse te opominja in kliče, naj delaš pokoro. Oh ne zaterduj svojega serca!

Sklep.

Žalostna je zima na zemlji, — še žalostnejša je zima na životu, najžalostnejša pa je zima na duši. Človek! ne ljubi sveta in

njegovega veselja, tega posuši prva zima. Človek! varuj se greha od mladih nog, uči in vadi se dela, tega nas uči druga zima. Človek! varuj se smertnega greha, ki ti umori in pogubi tvojo dušo, tako nam kliče tretja zima. Poslušajmo to in deržimo se teh nauk, — in po zimi pride spet ljuba vigred. Amen.

Za god neomadežanega spočetja Dev. Marije.

(Marija zgodnja danica.)

„Češčena si Marija, milosti polna;
Gospod je s tebo; žegnana si med
ženami.“ Luk. 1, 28.

V v o d.

Zdaj v svetem adventnem času ljudje zgodaj vstajajo in hodijo radi in veseli k zornicam ali svitnim mašam. Med potjo gotovo povzdigujejo svoje oči proti nebesom, kjer lepe zvezde tako milo migljajo, temno noč razsvitljujejo in božjo čest in hvalo pojo. Vse so prekrasne in svitle, — ali ena je med njimi, ki je najlepša in ljudem najbolj ljuba, in ta je zgodnja ali juterna danica. Ljubi moji! svetniki in svetnice božje se v svetem pismu večkrat tem zvezdam primerjajo. Tako beremo pri preroku Danielu: „Kteri so bili učeni, bojo se svetili, kakor svitloba neba; kteri so pa veliko drugih podučevali v pravici, bojo se svetili kakor zvezde vselej in vekomaj.“ Sv. Pavel čest in slavo svetnikov primerja zvezdam rekoč: „Zvezda se od zvezde v svitlobi razločuje.“ Tudi v lavretanskih litanijah sv. cerkev Marijo imenuje „zgodnja ali juterna danica“, in mi jo s tem imenom radi čestimo. Posebno v zimskih jutrih zgodnja danica jasno in svitlo miglja, in ko jo gledamo na nebesu, spominjamo se radi tudi druge, duhovne juterne danice, ki je rožna dev. Marija. Zatoraj vam hočem danes razlagati, da se Marija po vsej pravici imenuje „zgodnja ali juterna danica.“ Marija prosi za nas, vi me pa radi poslušajte!

Razlaga.

Vse imena, ki jih Mariji v lavr. litanijah dajemo, so visokega pomena in se jej kaj lepo podajo. To velja tudi o priimiku: „Zgodnja danica.“ Čemu se toraj imenuje Marija „zgodnja danica?“ Zato:

1. Ker je vesoljnemu svetu oznanovala naše solnce, Jezusa Kristusa. Strašna tema nevednosti in hudobije je pokrivala pred Jezusom vesoljni svet; le samo judje so nekaj malega poznali pravega Boga, vsi uni narodi so bili ajdje, ki niso poznali ljubega Očeta v nebesih, so druge bogove si narejali in molili, so njim v čest svoje otroke darovali in vganjali hudobije in gerdobije, da je le strah in groza! Zatoraj so vsi bolj razsvitljeni in pametni možje zdihovali in klicali, da se bi jih le kdo usmilil, k njim prišel in jih podučil. Tudi preroki in očaki so vpili: „Rosite nebesa Pravičnega, oblaki dežujte Ga nam.“ To je bila črna, žalostna noč! Pa priplavala je zgodnja danica, in je oznanovala solnce, ljubi beli dan. Saj veste, kedar zg. danica primiglja, solnce in dan ni več daleč. Tako je bilo tudi v starej zavezi. Marija se je rodila, ta je spočela in nam rodila Jezusa, ki je solnce pravice in resnice, luč celega sveta. Tega se spominjamo, ko vidimo zg. danico milo na nebu migljati. Jezus nam je prava luč, ki razsvitljuje vsakega človeka, ki pride na ta svet. On nas je učil, kaj nam je treba verovati, kaj storiti ali opuščati, da srečno pridemo v sveta nebesa. Spominjamo se besed svetega Pavla: „Bratje! noč je prešla, dan pa se je približal. Verzimo tedaj od sebe dela teme in oblecimo orožje svitlobe. Kakor po dne pošteno hodimo, ne v nečistosti in nesramnosti, ne v kregu in nevošljivosti, — ampak oblecite Gospoda Jezusa Kristusa.“

2. Zato, ker je Marija po svojih čednostih daleč preseгла vse druge svetnike in svetnice božje. Vsak človek prinese seboj na svet Adamov greh, vsi smo grešniki, tudi svetniki in svetnice božje. Marija pa je bila po božjej vsegamogočnosti spočeta brez izvirnega greha, česar nas spominja ravno današnji praznik. Drugi svetniki in svetnice božje so se svetili lepo in pobožno v tej ali unej čednosti, Marija pa se je prelepo svetila v vseh čednostih. Otroci! ako hočete lep izgled — poglejte na Marijo, ona je bila čest in veselje svojih starišev Joahima in Ane; mladenčiči in device! tudi vam daje Marija lep izgled. Ona se trese, ko angelj božji pred-njo stoji in jej oznanuje, da je ona izvoljena mati Sinu božjega; ona ne miruje in nima pokoja, dokler jej angelj ne oznani, da bo le po čudnem potu mati postala. Stariši! tudi vam je Marija prelep izgled; kako lepo je svojega sinčka izrejala, kako lepo ga podučevala, kako skerbno ga iskala in kako žalostno stala pod sv. križem. Storite tudi vi tako kerščanski stariši! Vsem nam pa je lep izgled ljube ponižnosti: Dekla sem Gospodova! Lep izgled pokorščine: Ona se poda v tempelj in opravlja dar, ki se spodobi le za grešne matere. Lep izgled usmiljenja: pri ženitnini prosi za goste in pove Jezusu, da gostom vina zmanjkuje. Lep izgled poterpežljivosti: pod križem stoji in terpi tiho in v božjo voljo vdana strašne bolečine. Tako je Marija podoba vse svetosti;

in kakor se med zvezdami zgodnja danica najbolj sveti, tako se sveti Marija med vsemi svetniki, in se imenuje zgod. danica.

3. Zato, ker je Marija naša prva priprošnica in pomočnica. Zgod. danica je bolnikom sladko upanje, da bo noč skoraj pri kraju in po dné se bolnikom boljše godi. Ko mornarji po viharnem morju jadrajo, težko čakajo, da se dan prikaže, ktereга jim ravno zgodnja danica oznanja. Tako nam je Marija v vseh težavah in britkosti zg. danica, ki nam obljublja sladke tolažbe in pomoči. Poslušajmo, kaj pravi sv. Bernard: „Če se vzdigujejo vetrovi skušnjav, če si zagnan na pečino britkost, poglej na to zvezdo in kliči Marijo. Ne izpusti je ne iz serca, ne iz pred oči; ako hodiš za-njo, ne boš zašel, — če jo prosiš, ne boš obupal; če na-njo misliš, ne boš se zmotil; če se nje deržiš, ne boš padel; če se njej izročiš, ne boš se bal; če se njej pridružiš, ne boš opešal; pod njeno milostjo boš srečno dokončal svoj tek.“ Velika grešnica je bila Marija Egipčanka, pa Marija jej je bila juterna danica, da je svoj grešni stan spoznala in se spokorila. A. Ratisbone je bil terdovraten jud; pa Marija je bila zgodnja danica, po ktorej mu je prisijalo solnce prave kat. vere. Mnogo ljudi, mnogo dežel je bilo v nevarnosti in nesreči, — Marija jim je bila zgodnja danica, ki jim je prinesla pomoči in rešenje. Tako je Marija zgodnja danica.

Sklep.

Vselej zvezde na nebu lepo in mило igrajo, najlepši pa po zimi. Kedar toraj zahajate zdaj k zornicam in zagledate proti jutru zgodnjo danico, spominjajte se Dev. Marije, ki je tudi zgod. danica. Marija je zgodnja danica, zato, ker (ponavljaj vse) Ja! Marija, naša gospa, naša mati, naša priprošnica, naša pomočnica, bodi nam vselej zgodnja danica in sveti nam na potu, da srečno pridemo k tvojemu Sinu, Jezusu Kristusu. Amen.

Za III. adventno nedeljo.

(Pobožne misli o noči po zemlji, v pameti, v večnosti.)

„V sredi med vami pa stoji, ki ga vi ne poznate.“
Jan. 1, 26.

Vvod.

Sv. Janez očita Judom, da Jezusa, zveličarja svojega, ne poznajo, akoravno v sredi med njimi stoji. Temno jim je bilo pred

očmi, črna noč jih je pokrivala. Noči so ravno zdaj v adventnem času dolge in temne, in ravno zavoljo tega je sveta cerkev cerkveno leto vravnala tako, da nas štiri adventne nedelje spominjajo 4000 let od Adama do Kristusa. Tudi tedaj je bila dolga, črna noč, ljudje so tavali v temi nevednosti in pregrehe; niso poznali ne Boga ne nebes, ne pota, ki pelje v sv. nebesa, živeli so, bi rekel, kakor črna živina. To je bila strašna noč, in te noči nas spominja sv. adventni čas. Tudi nam ljubo solnce vsak dan k božji milosti gre, prihaja večerna temina in sčasoma pokriva črna noč našo zemljo. Mi kristijani bi imeli pri vseh rečeh zbuhati pobožne misli, kakor nas opominja sv. Pavel: „Naj jeste ali pijete . . . Vsak dan nam dohaja noč in mi se vlegamo v postelj, — tudi noč bi nam imela zbuhati dobre, pobožne misli. Dolžnost moja je, podučevati vas v vseh rečeh, — zatoraj hočem danes govoriti o pobožnih mislih, ki jih pravemu kristijan u zbuja vsaka noč. Pripravite se!

Razlaga.

Trojno noč lahko razločujemo: noč po zemlji, noč v naši pameti in noč tam v večnosti.

1. Ktere pobožne misli zbuja nam noč po zemlji? Kako modro in dobro je Bog uravnal, da pride noč in sili človeka počivati od dela, sladko spati in si nabirati novih moči za novo delo novega dne! — Ali pa tudi zaslužiš, da počivaš; ali si spolnoval zvesto svoje dolžnosti, da moreš zapeti: „Ker smo delo dokončali, da bi tudi sladko spali.“ Sprašuj zvečer, preden se vležeš, svojo vest in zgrevaj vse, česar morebiti nisi prav storil minuli dan. — Ne bodi žalosten, da se moraš truditi in pehati ves ljubi dan; zatoraj ti pa tudi spanje slajši diši, kakor postopaču in lenuhu, ki po noči nima pokoja in spanja. — Vsaka noč ima svojo moč, pravimo, in spet se bo to noč veliko grehov storilo, veliko nesreč prigodilo, veliko bolnikov zdihovalo in zamerlo. Hvali Boga, da si zdrav in vesel, in varno spiš v svojej postelji, pa varuj se, da Boga ne žališ, da ne grešiš, vari se hudobnih misel in želj, ostani lepo doma in varuj se hudobnih tovaršij in grešnih potov: Noč ima svojo moč. Priporočuj se vsak večer prečisti dev. Mariji, svojemu angelju varhu in patronu, opravi vselej svojo večerno molitev: „Kdor dolžnosti svoje stori, lahko spi.“ Imamo pa še drugo noč, noč v našej pameti, —

2. ktere pobožne misli pa nam zbuja noč v naši pameti? Črna noč je pokrivala vesoljni svet pred Jezusom Kristusom, — črna noč pokriva še zdaj vse dežele in ljudstva, kamur še ni prisijala luč sv. kerščanske vere ali pa, kjer je sicer že sijala, pa spet ugasnila, — pogledjmo v Ameriko, Afriko, Azijo, Turčijo . . . Povsod navstane črna noč, kjer vgasne luč

sv. kerščanske vere, Jezus Kristus je prava luč celega sveta. Kedar toraj ležiš po noči v postelji in ne moreš spati, pomisli na duševno tmino in noč, ki pokriva zemljo, kjer ni luči sv. kerščanske vere in hvali Boga, da tebi še da svetiti to preljudo luč. Ta sv. luč pa zdaj sveti v katoliški cerkvi, ona uči, hrani in daje vse, kar nam je Zveličar naš Jezus Kristus iz nebes prinesel. „Pa ljudje so temo bolj ljubili ko luč,“ zatoraj so Jezusa sovražili in zaverгли, pa sovražijo in zametujejo še zdaj njegovo nevesto in namestnico, sv. katoliško cerkev. Posebno naše dni se to godí in nasprotniki od vseh strani silijo, pogasiti in vzeti nam to sv. luč in posaditi nas v černo tmino in smertno senco. Ne daj se toraj omamiti in oslepariti, — derži se zvesto sv. cerkve, pa ne samo le z besedo, da vse veruješ, ampak tudi v djanju, da vse spolnuješ, kar sveta vera uči in zapoveduje. Greh je posebno, ki človeka oslepi in omoti in pripravi v noč in tmimo. Grešnik tava po tmimi, da ne vidi in ne sliši ničesar. Le poglejte jih, ki sovražijo in preganjajo sv. cerkev, kako živijo, — po sadju se drevje spozná in luč je prišla na svet, ljudje pa so bolj ljubili temo, ko luč, zakaj njih dela so bile hude. Slehern namreč, kateri hudo dela, sovraži luč in ne pride k luči, da niso svarjene njegove dela. Kdor pa dela resnico, pride k luči, da se razodenejo njegove dela, ker so v Bogu storjene.“ Pa imamo še eno noč tam v večnosti;

3. *katere pobožne misli pa nam zbuja noč tam v večnosti?* Jezus pravi: „Delajte, dokler je dan, kajti pride noč, ko nihče ne more kaj več storiti.“ Zatoraj ko pride noč in greš počivat, spominjaj se tega: „Zdaj počivat zdravi gremo, al' pa vstanemo, ne vemo, smertna ura, zadnji dan je neznan.“ Tukaj delamo, tam bomo počivali, — tukaj sejemo, tam bomo želi, — tukaj terpimo, tam se bomo veselili, — tukaj se vojskujemo, tam bomo kronani. Ali ta misel ni vesela in ali nas ne spodbuja, pridno in zvesto delati v kratkem dnevu našega življenja: „Veselite se, vaše plačilo je obilno v nebesih.“ Ali milo se mi pri sercu stori, ko pomislim, da je tam unkray groba še druga noč, „da so zunanje tmine, kjer je jok in škripanje z zobmi.“ Oh grozne besede! Pa ljubi moji ne more biti drugače: Bog je neskončno pravičen, kakor pravične plačuje večno v sv. nebesih, tako tudi hudobne kaznuje večno v strašnem peklu. In usmiljeni Bog ni nobenega vstvaril za pekel, za vse nas je pripravil svete nebesa in vse storil, „da se noben ne pogubi, temuč vsi imajo večno življenje.“ Ja! za nas vsakega je prostor pripravljen v nebesih, Jezus Kristus nas je drago plačal in kupil na svetem križu, le tudi mi delajmo in se trudimo, da si ta prostor privojskujemo. O Bog nas vse vari „zunanjih temnic tam v večnosti, vari nas večne noči!“

Sklep.

Noč in tmina se človeku ne dopadate, vsak se jih nekako boji. Pa vendar tudi noč, ki zemljo pokriva vsak den, more v našem sercu zbujati dobre pobožne misli. Vlezimo se vsak dan s hvaležnim in zgrevanim srcem v postelj in varujmo se ponočnih grehov; držimo se terdno luči svete katoliške vere, da v tmino in nesrečo ne zabredemo; in delajmo pridno in zvesto, dokler je dan, — skoraj pride noč, ko bo našemu delu kraj in konec. Tedaj o Bog! stoj nam na strani in daj, da nam vsem sveti večna luč! Amen.

Pridiga pri izpostavljenem presv. Rešnj. Telesu na pustni torek.

(Obiskovanje tega zakramenta pomnožuje našo vero, poterjuje naše upanje in zveršuje našo ljubezen; govor. M. T.)

„Glejte! jaz sem z vami vse dni do konca sveta.“ Mat. 28, 20.

Vvod.

Prijazno in ljubeznjivo blišči večna luč pred tabernakelnom. Vabi nas, naj zapustimo svet z njegovim šumečim veseljem in pritečemo le-sem na ta sveti kraj, da miru in tolažbe prejmemo za težavno svojo romarsko pot proti nebesom. On, ki ga nebo in zemlja ne more obseči, pred katerim Kerubimi trepetaje na kolena padajo, naš Bog sam se je iz ljubezni do nas skrtil v podobo kruha, in prišel v naše cerkve, da se prav do čerke spolnujejo Njegove besede: „Glejte! jaz sem z vami vse dni do konca sveta.“ Na tem lahko spoznamo, zakaj se je Kristus tako rad imenoval „sinu človekovega“. Ni mu bilo dovolj, da je tri leta prebival med svojimi učenci, za nas dal svoje življenje, postavil sveto cerkev in jo obogatil s svojimi nebeškimi zakladi in nas svoje pomoči zagotovil do konca. Vedel je tudi, da smo ubogi, slabotni otroci, vedel za naše skušnjave, ki nam najterdnejše sklepe tako hitro omajajo; poznal je pa tudi neskončno ceno in vrednost naše duše. Zato je hotel vidno pri nas ostati, kakor mati ne zapusti svojega otroka, kedar se vadi hoditi, in kakor oče rad pogleduje za svojim sinom, kedar ga pervikrat mora spustiti med svet. Tukaj tabernakelj je sedež Njegovih milost. Le-sem kliče vse, ki so trudni in obteženi, da bi jih poživil.

Angelji ga tu obdajajo, kakor njegovi služabniki, da prinašajo zaklade uslišanih molitev tistim, ki ga tu iščejo in mu tožijo svoje reve in britkosti. Saj pač ravno iz tega namena je med nami vse dni do konca sveta, da mu tukaj poklanjamo svoje serca, in da razliva na nas svoje milosti. Saj se je sveti Katarini Sienenskej Kristus v zakramentu sv. Rešnjega Telesa pokazal v podobi razbeljene peči, iz ktere so švigali žarki Božje ljubezni čez vesoljni svet. O da bi vam mogel, ljubi moji! popisati vse blagodarnosti, ki nam po pričujočnosti Sinu Božjega dohajajo iz tabernakeljna, gotovo bi vsi z veseljem priterdili v besede kraljevega preroka: „Kako ljube so mi tvoje prebivališča, Gospod vojskinih trum! Moja duša hrepeni in koperni po lopah Gospodovih.“ (Ps. 83, 23.) Gotovo, ne bi bilo nam ljubšega kraja na zemlji, kakor oltar, kjer je shranjen najsvetejši zakrament; kajti nemogoče je, da bi bil v resnici nesrečen tisti kristijan, ki svojega Gospoda in Zveličarja v tem najsvetejšem zakramentu pogosto obiskuje. Ako namreč to storja s čistim srcem in prav moli, tedaj mu to obiskovanje presv. Rešnjega Telesa

1. pomnožuje njegovo vero,
2. p o t e r j u j e n j e g o v o u p a n j e, i n
3. z v e r š u j e n j e g o v o l j u b e z e n.

To trojno hočemo danes z Božjo pomočjo nekoliko dalje pre-mišljevat, da se še naše merzle serca ogrejejo, in tako večkrat pritečemo k Njemu, ki na nas čaka v tabernakeljnu, kakor ljubeznjiv oče na svoje iz ptujega dohajajoče otroke. Poslušajte!

Razlaga.

1. Če kedaj, veljajo zlasti v naših časih besede aposteljnove: „Bratje, odkuplujte čas, ker dnevi so hudi!“ — Ljubi moji! le pogledjte tje na sovražnike svete cerkve, ki jih je, kakor listja in trave, ki se skrivaj in očitno jej zoperstavlja, jo zasramujejo, preklinjajo in preganjajo. Pogledjte tje v daljni sveti Rim, kjer stoji sedež Kristusovega namestnika na zemlji. O ta sedež je terd, kakor blod Kristusovega križa na Kalvariji. Sedanji papež so prav križanemu Zveličarju jako podobni. Njihova tiara je ternjeva krona postala. Otroci pekla se že veselé, ker vidijo v duhu odpravljeno večno daritev, oltarje podrobljene in hiše Božje razsute. Štrup napačne omike in votle učenosti je zadan nezavarovanim srcem. Na nič drugzega, kakor na to merijo njih želje, kar denar velja in denar prinaša. Vse to je pogreznjeno v neke dušno oterpnost. Hudobija se kupiči verhu hudobije, nadloga verhu nadloge, reva nad revo, in brezverstvo nad zmoto. Ali — vse to je moralo tako priti,

odkar je vera v srcih ugasnila. Ta vera je sicer Božja luč in dar Njegovega usmiljenja, in ako se ta nebeška luč v sedanjih časih tako obilno pogreša, je to pač huda siba Božja. Kaj je vendar tega krivo? Marsikaj bi se dalo najti; ali gotovo je poglavitni vzrok ta: Gospod nas je zapustil, zato ker smo ga mi bili poprej zapustili. Sleherni dan bil je pri nas v presv. zakramentu; večje število izmed nas pa so bili malokterikrat, ali celo nobenkrat pri njem. Število pobožnih obiskovalcev presv. Rešnjega Telesa je le na malo tistih skerčeno, ki se ne sramujejo za terciijale in sveto-petce veljati, ki tudi razun zapovedane Božje službe, kakor jih žene njihovo serce, v cerkev zahajajo, med tem, ki se večkrat zemlja pod tistimi trese, ki v trumah za veseliciami in kratkočasi dirjajo. Tem pravi zapuščeni Jezus v tabernakeljnu: „Nobeden zmed teh povabljenih ne bo okusil moje večerje —“, prepustivši jih zatega del terdovratnosti in nespokornosti njihovega serca. Oni Jezusa nočejo, in zato tudi nič od Njega ne smejo imeti; zato pripušča, da se v tisoč in tisoč pismih njegova Božja natora tají, in da preslepljena množica takemu brezbožnemu početju kakor pijana nasproti vriska. Da bi se temu bogokletstvu zadostilo, da bi se vera v srcih kristijanov zopet obudila, in bi se po veri zmoteni duhovi zopet proti nebesom obrnili, zato so pobožni škofje in razsvetljeni možje vseh časov napravljali slovesne pobožnosti na čest presvetelega Rešnjega Telesa, zato so pobožno obiskovanje tega najsvetejšega zakramenta vernim na vso moč priporočevali. Ali bodo pa s tem svoj namen dosegli?

Ljubi moji! vprašajte tiste, ki so že večkrat v pobožnej molitvi pred tabernakeljnom klečali, ali niso bili tako rekoč od zemlje vzdignjeni in v nebesa zamaknjeni? ali niso s svojimi dušnimi očmi že na tem svetu gledali, kar se le v nebesih more gledati? ali niso čutili, kako blizo da jim je Bog in če jim ni bilo, kakor bi jim nek skrivnostni glas govoril: O to ni kruh; tu ima Gospod nebes in zemlje svoj sedež; v resnici, tu je hiša Božja in vrata nebeške! Vprašajte sv. Terezijo, sv. Karola Boromejskega, sv. Vincencija Pavlanskega, sv. Alfonza Liguorija, sv. Ignacija Lojolanskega in druge, ter povedali vam bodo, da jih v svetej veri nobene bukve, nobeno premišljevanje, nobena učenost in nobena pridiga ni tolikanj poterjevala, kakor pogostno obiskovanje Jezusa v zakramentu presv. Rešnjega Telesa. Preiskujte to skrivnost leta in leta, ne bote jej prišli do dna; pa pokleknite večkrat le četert ure pred oltar, in kakor mrena vam bo padlo spred oči, da bote verovali ne le na to, da je resnično pričujoč Sin božji v tem zakramentu, temuč verovali vse, kar in kakor učí sveta katoliška cerkev. Kolikokrat začnete pešati in omahovati v svetej veri, le zopet in zopet pridite in pokleknite pred večno luč. Kmalu bote ne le terdni v veri, temuč bote tudi po njej živeli. Po takem življenji iz vere pa se bo mir in veselje vernil v vaše serca, v vaše

hiše. Obiskujte mladenči in dekleta pogostoma in s pobožnostjo sv. Rešnje Telo, in zagotavljam vas, da se bodo vsi napadi zapeljivcev razdrobili na terdej skali vaše vere. Ne bote se s sramoto odevali, in ne bo ga več treba tolikanj joka in žalovanja po zgubljenem raji nedolžnosti. Molite stariši in vsi predpostavljeni pogostoma in z gorečnostjo pred tem zakramentom, da bote razsvetljeni od luči svete vere, vse od Boga vam v varstvo zročene napeljevali k čednosti in svetosti, ter je vodili proti svetim nebesom. O dajte nam veliko, prav veliko pobožnih obiskovalcev presv. Rešnjega Telesa, in vera se bo zopet povernila; kmalo bo bolje v posameznih hišah, kmalo po soseskah, kmalo po vseh deželah!

2. Ali kako se hočemo prederzniti, da stopimo pred prebivališče trikrat svetega, ker smo grešniki? Brez števila je naših hudobij, kakor peska ob morji; le Bogu je znano, kolikrat da smo Njegovega Sinu zopet križali. Vendar, ako je kateri kraj na zemlji, ki tudi grešniku daje zaupanje, je gotovo to sveto mesto, kjer v resnici prebiva „jagnje Božje, ki odjemlje grehe sveta“. Ravno to namreč, da hoče Kristus kljub našim pregreham in hudobijam pri nas ostati vse dni do konca sveta, nam poterjuje besedo, ki jo je govoril po preroku: „Kakor gotovo živim, jaz nočem smerti grešnikove, temuč da se spokori in živi.“ Saj ni mogoče, da ne bi človek, ki kleči pred sv. Rešnjim Telesom in premišljuje, kako svet da je Bog in kako pregrešen je on ubogi človek, ki premišljuje neskončno ljubezen, s katero se mu sedaj ponuja, in ostrost, po kateri ga bo enkrat sodil, da bi tak človek ne bil presunjen od globokega serčnega kesanja in bi se ob enem ne povzdignil k zaupanju: „Zveličar se te hoče usmiliti!“ Gotovo kaka iskrica večne luči od oltarja na spovednico sveti. Grešnik, ki vidi jo, se spominja prerokovih besed: „Zakaj si maloserčna, moja duša? Odkrij Gospodu svoje pota in va-nj zaupaj! Odpustil ti bode tvoje grehe in ti milost skazal zavoljo svojega imena.“ Tisti, ki tukaj prebiva, prišel je iskat in zveličat, kar je bilo zgubljenega; poslan je bil od Očeta k zgubljenim Izraelovim ovcam, da bi jih, kakor dobri pastir, vse pripeljal v ovčnjak nebeškega Očeta. Poslan je bil, kakor zdravnik k bolnim, da je ozdravi in jim vse dušne rane zaceli. Zastava te resnice pa nauj je ravno zakrament sv. Rešnjega Telesa. Ono nam daje terdno zaupanje, da se ne bomo pogubili, ako se le samí pogubiti nečemo. Sam nas zagotavlja: „To je kruh, ki je prišel z nebes; kdor jé od tega kruha, živel bo vekomej. Kdor jé moje meso in pije moje kri, ta ima večno življenje, in jaz ga bom obudil poslednji dan.“

Zatoraj, ljubi moji! kakor so kedaj prvi kristijani ob časih preganjanja Zveličarjevo sv. Rešnje Telo seboj jemali na dom, da so bili vedno z njim sklenjeni, in da so v grozovitnih matrah rabeljnem mogli zoperstati; kakor so oni v nadlogah in v sili na-nj se obračali in spominjali se večnega življenja, ki jih je čakalo, ter

so serčni in stanovitni ostali, dokler jih je Gospod poklical na svojo nebeško ženitnino; tako hočemo še mi ob dnevih žalosti in bridkih solz vsaj pobožno na kolena pasti pred oltar, tukaj svojega Boga in Zveličarja se okleniti, da iz njegove bližave zajemamo up in tolažbo za čas in večnost. Kedar nikjer na svetu ne najdemo ne svéta ne pomoči; kedar se nas loti obupnost, da smo od vseh zapuščeni in tudi Bog v nebesih je na nas pozabil; tedaj se zatecimo v hišo Božjo; tu poklekimo in molimo prav zaupljivo. Kakor je nébes večkrat zakrit s črnimi oblaki, pa se kar na enkrat ti oblaki, pretergajo in skozi nje posveti solnca mila in prijazna luč; tako se bo tudi nad nami nenadoma pretergal oblak žalosti in skerbí, in mili žarek sladke nade, žarek vselega upanja nam bo posijal v temno noč obupnosti. Zakaj kdo bi tudi mogel naše upanje bolj poterditi, kakor tisti večno zvesti Bog, ki, kakor kedaj Abrahamu, tako vsakemu kristijanu kliče: „Jaz sam sem tvoja pomoč in tvoje neizmerno veliko plačilo?!“

3. Klečeči pred sv. Rešnjim Telesom in vtopljeni v to neizvedljivo skrivnost se poslednjič učimo, kaj da se pravi: Boga ljubiti. V hrupu in šundru tega sveta so naše misli in naše serce le prerade vse razdeljene med posvetnimi skerbmi in opravili in pa med Bogom. Le tedaj se morebiti v naglici spominjamo na Boga, kedar svoje dela položimo iz rok. Ali tukaj pred Njegovim sedežem tako rekoč vse te vezi našega duha odpadejo. Tu se naš duh kakor na perutih povzdiguje do Njega, ki je skrit v tabernakelju v podobah kruha, s svojim Božjim veličastvom pa sedi ob desnici Očetovej. Še le tedaj prav spoznamo, kako da sami iz sebe nismo nič, kako neizmerno da nas je Zveličar ljubil, ker se je na lesu sv. križa daroval, da nas reši naših grehov. Neka nepremagljiva sila našega serca nas mora, da naj mu to ljubezen z nasprotno ljubeznijo povračujemo, se mu popolnoma vsi darujemo, ter mu svoje življenje in svojo smert položimo v njegove roke. Sladko ranjeni od pušic Njegove Božje ljubezni bi potem vzdihovali s svetim Bonaventurom: „Stori, o angeljski kruh, da vedno lakoto po tebi občutim, da me po tebi vedno žēja; ker tebe samega želim, tebe samega iščem, s teboj samim govorim. Ti, o moj Zveličar, si moje bogastvo in moja tolažba, moje veselje in moje upanje; v tebe samega hočem svojo dušo in svoje serce obračati.“ —

Človeško serce je vstvarjeno za ljubezen. Ako ne ljubi Boga, oberne se na minljive stvari, ki ga pa vedno goljufujejo, in nikoli ne nasitijo; med tem, ko je mislil, da si napravi kakega veselja. Vsi razburjeni, zmoteni, nemirni in nepokojni smo, dokler ne počivamo v ljubezni Božjej. Edina ljubezen Božja je, ki nas že na tem svetu v resnici srečne in zadovoljne storja. Ljubezen pa se najprej v tem razodeva, da hrepenimo po tej stvari, ki jo ljubimo, da se blizo nje čutimo srečne, žalostne pa, kakor berž se nam je

od nje ločiti. Poglejte tukaj čudopolno dobrotljivost Božjo! Da ne bi nihče na-nj mogel pozabiti, da bi nas vedno mogel na-se vleči z vezmi svoje ljubezni, da bi našo nepopolno ljubezen do samega sebe zavoljo tega se nam je v zakramentu svetega Rešnjega Telesa zapustil, da ostane pri nas vse dni do konca sveta, in da je njegovo veselje biti med človeškimi otroci.

Premišljeva je pogostoma to ljubezen Kristusovo nam je pač nemogoče, da ne bi se še naše serce nasprotne ljubezni čedalje bolj vnelo. Kolikor več pa je ta plamen ljubezni, toliko bolj okušamo že na tem svetu tisto nebeško veselje, „ki ga nobeno oko ni videlo, nobeno uho ni slišalo in v nobeno človeško serce ni prišlo, kar je Bog tem pripravil, ki ga ljubijo.“ Ko smo v takej doveršeni ljubezni z Bogom sklenjeni, ne dozdeva se nam vse terpljenje na tem svetu nič drugega, kakor stopnice proti nebesom. Nič več se ne čutimo brez tolažbe, nič več ne nesrečnih. Voljno nosimo svoj križ za Zveličarjem, ter sladek je Njegov jarem in lahka Njegova butara. — In poslednjič, ljubi moji! kako bi bilo mogoče, da bi, ko se vzdignimo spred oltarja, kjer smo ravno svojemu Bogu prisegali večno zvestobo, hitro ko med svet pridemo, že zopet s svetom grešili? „Kako bi mogel toliko krivico storiti, in grešiti zoper Gospoda, svojega Boga?“ — je rekel Egiptovski Jožef, ko se je spominjal pričujočnosti božje. Kristijan pa, ki je ravnokar tako blizo svojega Boga stal pred oltarjem, in se kmalo zopet misli nazaj le-sem verniti, ne bi imel toliko moči, da bi se skušnjavam hudobnega sveta, svojega mesa in hudiča zoperstavljal?! O ne, ljubi moji! nikdar ni mogoče, da bi bil smerten grešnik oni, ki ob enem pobožno obiskuje Jezusa v svetem Rešnjem Telesu. Ravno to pa je, kar popolnoma in sveto storja naša ljubezen in je poslednji sad našega obiskovanja sv. Rešnjega Telesa, da nas napolnuje z gnjusobo, da sovražimo greh, da nas napolnuje z ljubeznijo, da ljubimo in delamo dobro, da nas napolnuje s strahom, da se tresemo pred peklom, da nas napolnuje z željo, da zdihujemo po svetih nebesih. (Sklep prihodnjič.)

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Za dekanijske svetovalce so izvoljeni in poterenjeni č. gg. Bramer And. za Belak, Katič Jož. za Št. Lenart in Smeričnik Boštj. za Spodnji Rož. Za provizorja gresta č. gg. Weiss-hamer Andr. v Št. Janž pri Kapli, Payer Greg. v Škofiče. Č. g. Wilenpart Rajm. pride za eksposita na Št. Jansko goro. Za beneficijata v Št. Paternianu pride iz Sekovske škofije sprejeti č. g. Wesiag Pet. Č. g. Veršek Luk. gre za kaplana v Walburgen. Umerla sta č. g. Vidmar Juri, župn. v Št. Petru in Glinšek M., župn. v pok. R. I. P.

Goriška nadškofija. G. Cenčič gre v Desklo; gosp. Vuk Leop. s Prebačine za vik. v Lipo; g. Juh A. iz Tomišla v Prebačino; g. Lužnik Fr. k sv. Luciji; g. Červ Anton iz Trente v Roč; v Trento

gre g. Urbančič And.; g. Mlekuž J. v Podberdo, na njegovo mesto g. Kovačič J.; novo-posv. Ziak Fr. v Meso; v Viško g. Faini Dominik.

Ljubljanska škofija. Premilost. knezoškof dobili so privoljenje odstopiti od svoje službe, — prišlo pa je nadalje iz Rima pismo, da zamorejo nadaljevati škofijske opravila, dokler se izvoli novi škof. Umerla sta čč. gg.: Mikš Mat., fajmošter v Šent Vidu pri Cerkni, 9. okt., in fara je razpisana 12. oktobra; in pa Pleničar Sim., administ. na Planini, v naglici 14. oktobra. R. I. P. — V Gorici je umrl č. o. Dolinšek Andrej, kap. reda, vstanovnik bratovščine sv. Uršule na Slovenskem, toraj bratom in sestram družbinim posebno priporočen. Previden je bil z vsemi ssv. zakramenti za amirajoče. R. I. P.

Lavantinska škofija: Prestavljena sta čč. gg. kaplana: Hirti Fr. za II. kaplana v slov. Bistrico, in Propst Jožef v Marenberg. Podrečka fara je od 19. novembra t. l. razpisana.

Terzaška škofija. Prestavljeni so nasledni dukovniki: Č. g. Logar Franc je šel za fajmoštra v Bersec; Druškovič Miklavž je postal župnik v Grizinjanu; Jelenc Janez je izvoljen za župnika v Novivasi (Villanuova); Kraljič Fr. pride za provizorja v Brezovico; Pretner Janez za kaplana v Gole; v Starado ide Subić Prim. iz Rodika; Jagodič Mih. novoposv. v Rodik za duh. pomočnika; v Mune novoposv. Zajec Anzelm, Mahnič Janez v Žimin, Novak Jož. v Lonke; Rogac Ant. v Novigrad; Zakotnik Jož. v Škeden blizo Tersta; Martelanec Peter k staremu sv. Antonu v Terst; Kocijančič Dragotin, novoposv. v Karkavce; Jelusič Rajmund, novoposv. pride v Abacijo, Božič Jur, novoposv. v Umag, Markič Mat. v Lanišče. — Umerla sta Pregelj Jož., duh. pomočnik v Munah, in Kavčič Mih., fajm. v pokoju. R. I. P.!

Vabilo.

Spet se bliža konec leta in „Slovenski Prijatelj“ spet lepo prosi, naj ga visokočastiti gospodje duhovniki puščajo pod svojo streho. Prizadeval si bode na vso moč, da bo ustrezal vsem čč. gg. naročnikom. Časnikov in knjig te sorte imajo Nemci na cente, — mi Slovenci pa imamo tega edinega; zatoj pričakuje on edini tem večje in obilnejše podpore.

Donašal bode:

1. Izdelane pridige za vse nedelje in praznike celega leta od najbolj slovečih pridigarjev iz raznih škofij.

2. Kratke pridige tudi za vse nedelje in praznike o raznih stvarih božjih, kakor jih je bilo že nekaj tiskanih v letošnjem „Slov. Prijatelju“ meseca oktobra, novembra in decembra.

3. Pridige za vsakoverstne cerkvene pri-
ložnosti; postav.: postne pridige, o kakem svetniku ali
svetnici, o kakej cerkveni slovesnosti, kakor bo prostor dopuščal.

4. Kerščanske nauke, katerim se po pravici slava
in hvala poje po vsem Slovenskem. Letos pride na versto
V. poglavje od kerščanske pravice, in kerš. nauki so tako osno-
vani in izpeljani, da se iz njih lahko napravijo najlepše pridige.

Akoravno je papir in delo že veliko dražji, vendar ne
zvišam cene in veljal bode „Slov. Prijatelj“ tudi za leto 1873
le **4 gold. 30 kr.**

Vse preljube slovenske sobrate prijazno vabim in prosim,
naj si **vsí vsí** naročijo „Slov. Prijatelja“!

Gospode naročnike pa, ki so „Slov. Prij.“ prejemali pa naroč-
nine ne plačevali, prosim naj svoj dolg do konec tega leta poravnajo.

Zastran kerščanskih naukov to-le naznanjam:
I. poglavje od „vere“ je pošlo in ga ne morem nikomur
poslati več; kerš. nauki od „upanja“, „ljubezni“ in
„ssv. zakramentov“ so pa sami za-se vsak zvezek po-
polnoma in jih dajem tako-le: Kerščanski nauk

1. od „upanja“ obsega 24 kerš. naukov in 14 tiskanih
pol, pa veljá 70 kr.

2. od „ljubezni“ in sicer od „božjih zapoved“
obsega 96 kerš. naukov in 68 tisk. pol, pa veljá 3 gld. 40 kr.

3. od „ljubezni“ in sicer od „cerkvenih za-
poved“ obsega 28 k. naukov in 20 tisk. pol, pa veljá 1 gld.

4. od „ssv. zakramentov“ obsega 93 kerš. nauk.
in 81 tisk. pol, pa veljá 4 gold.

5. od „blagoslovil“ obsega 22 kerš. naukov in
23 tisk. pol, pa veljá 1 gold. 20 kr.

Vsak zvezek se po omenjeni ceni tudi posebej dobi in
je vsak za-se popolnoma celota.

Naročilni in drugi denarji naj se pošljejo vsaj
do konca tega leta in najmodrejšje po „nakaznicah“.

Veselo novo leto, da bi dolgo živeli in v milosti božjej.
V Celovcu meseca novembra 1872.

And. Einspieler.